VAPAUS

...n suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu vuonna 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

— 1949 — Vol. XXXII vk. — Tiistaina, toukokuun 3 p., — Tuesday, May 3

Suuria mielenosoituksia Euroopassa vappuna

Sodanlietsojat tuomittu ja kansoja kehoitettu taistelemaan rauhan sekä kansojen ystävyyden puolesta

Moskova. — Moskovan Punaisella torilla oli sunnuntaina valtava sotilas- ja siviiliväestön paraati toukokuun 1 p:n johdosta. Paraatin yhteydessä esiintyi huomattavan paljon ilmavoimia, mm. uusia reaktiokoneita.

Pääministeri Stalin ja muut johtavat henkilöt olivat seuraamassa paraatia Leninin patsaan päällä olevassa katsomossa. Pääministeri Stalinin poika, kenraalimajuri Vassily Stalin komensi paraatissa esiintyviä ilmavoimia.

Puolustusministeri, marsalkka Alexander Vasilevsky sanoi puheessaan, että Yhdysvaltain taantumusvoimat yrittävät aloittaa kolmannen maailmansodan Neuvostoliittoa ja kansandemokratian maita vastaan.

Sanomalehdet sanoivat pääkirjoituksissaan, että Yhdysvallat suunnittelee hyökkäystä Neuvostoliittoa vastaan. Ne kehoittivat kaikilla maailman kansoja taistelemaan rauhan puolesta ja korostivat sitä, että Yhdysvaltain, Britannian ja Neuvostoliiton kansojen välinen ystävyys on paras rauhan turva.

Varsova. — Satojatuhansia henkilöitä osallistui vappumielenosoitukseen Varsovassa sunnuntaina. Hallituksen edustajat sanoivat, että roomalaiskatolisen kirkon ylimmät johtajat yrittävät aloittaa uskonsodan, mutta se yritys epäonnistuu.

Sofia. — Sofiassa oli sunnuntaina vappuparaati, jonka ohimarssi kesti kuusi tuntia ja jota seuraamassa oli noin 250,000 ihmistä. Puheissa korostettiin mm. sitä, että sellainen kansallismielinen politiikka, jota marsalkka Tito noudattaa, on vahingollista.

Parsha. — Prahassa oli sunnuntaina työläisten paraati, jonka ohimarssi kesti useita tunteja. Pääministeri Klement Gottwaldille osoitettiin suosiota.

Wien. — Itävallan työläiset marssivat sunnuntaina punaisine lippuineen Viennissä. Poliisien arvion mukaan osallistui sosdemien paraatiin 180,000 henkeä ja kommunistien paraatiin 20,000 henkeä.

Berlin. — Berlinin venäläisellä lohkolla oli sunnuntaina mielenosoitukšia ja kokouksia toukokuun 1 p:n johdosta. Yhdysvaltalaisten lohkoilla vangittiin 10 kommunistia yhdysvaltalaisten viranomaisten määräyksestä.

Lontoo. — Poliisit hajoittivat sunnuntaina Trafalgar-aukiolla vasemmistolaisten vappukokouksen, joka pidettiin tolmeenpanna labor-hallituksen kiellosta huolimatta. Useita henkilöitä vangittiin.

Trades Union Council järjesti Trafalgar-aukiolle vappukokouksen sen johdosta, että labor-hallituksen sisäministeri kielsi tavanmukaisen vappukulkueen. Unionistien johtajat hyökkäsivät puheissaan labor-hallitusta vastaan.

Kommunistit pitivät Cranbourne kadulla kokouksen, missä puolueen pääsihteeri Harry Pollitt puhui. Kokousta yritettiin häiritä, mutta häntä vakavampaa selkkausta ei tapahtunut.

Yhdeksän nuorta kommunistia kahlehti itsensä sunnuntai-iltana Yhdysvaltain lähetystötalon rautakaiteeseen, huutaen amerikkalaisvastaisia tunnuksia ja jakaen ohikulkevalle yleisölle lentolehtisiä, kunnes poliisit vangitsivat heidät.

...ionistit protestoivat ...liisiterrorin johdosta

...mitsevat sen, että merimiesten lakko yritetään ...taa hallituksen poliisien avulla ja käytetään ...ivaltaa kollektiivisten neuvottelujen asemesta

...r. Ont. — Autotyöläisten Canadan jaoston johtaja Burt protestoi viikon lopulla ...östa, että poliisit tekivät ...sia CSU:n lakkovahteja Saint Johnissa perjantaina. ...00 teräskypäreillä varustettua ...llista ratsupoliisia vangitsi 66 ...a Saint Johnissa perjantai... ...ntuneiden selkkausten yhtey... ...onet lakkolaiset saivat vam... ...ainakin kaksi heistä vietiin ...

...urt tuomitsi sen, että hallituksen poliisit vievät rikkureita laivoihin ja avustavat laivoja rikkovat hallituksen ...sia CSU:n lakkovahteja ...a. Hän korosti sitä, että hallitus on laillinen edustaja huomioon, vaan sitä pitävät unionin omistajat tai hallitus sitä ...

...dan työväestö ei voi koskaan ...sitä, että hallitus ryhtyy yhtään työnantajien kanssa ...aan sitä minkäläisen verukkeen ...rusteella se tapahtuu. Laivan... ...en yksityiset armeijat eivät ole ...peloittaa lakkolaisia ja sen ...on tehtävä annettu nyt halliituksen poliisille. Mutta ei yksityi... ...paremmin kuin virallisiakaan armeijoita pitäisi käyttää lainmukaisten kollektiivisten neuvottelujen asemesta", sanoi Burt.

Hän vaati, että ainakin hallituksen niiden jäsenten, jotka edustavat Windsorin piirejä, on ilmoitettava julkisesti asenteestaan tässä kysymyksessä.

"Työministeri Mitchell kannattaa julkisesti kaikkia menetelmiä lakon murtamiseksi, mutta miten volvat Windsorista valitut parlamentin jäsenet tukea häntä", sanoi Burt. Hän haastoi Windsorin vaalipiirien edustajat Paul Martinin ja Don Brownin antamaan selostuksen niistä "tutkimuksista", joita he lupasivat toimittaa CSU:n ja laivayhtiöiden välisen riitakysymyksen johdosta, autotyöläisten union edustajien puhutellessa heitä viime viikolla.

Burt sanoi työministeri Mitchellin pettäneen kollektiivisten neuvottelujen periaatteen ja yrittävän verhota tuon petoksensa pätemättömillä verukkeilla.

"SIU:lla ei ole sen enempää jäseniä canadalaisissa laivoissa työskentelevien miesten joukossa kuin autotyöläisten unioilla. Mutta autotyöläisiä ei ole pakotettu ..."

...omia asetuksiaan ja pakotettava laivanomistajat tekemisiin sellaisen unionin kanssa, jonka heidän työläisensä ovat valinneet, katsomatta lainkaan siihen mitä hallitus tai laivanomistajat ajattelevat uniosta", sanoi Burt.

Montreal. — CSU:n presidentti Harry Davis protestoi Saint Johnissa lakkolaisia vastaan tehtyjen hyökkäysten ja lakkovahtien vangitsemisen johdosta. Hän sanoi, että Saint Johnissa vallitse samanlainen fasistinen terrori kuin vallitsi Hitlerin Saksassa.

Davis sanoi poliisien ampuneen laukauksia ja hakanneen kapuloillaan armottomasti kaikkia lakkovahteja, jotka tavattiin Saint Johnin kaduilla.

Montreal. — Rahtilaiva Hants County saapui tänne perjantaina ja sen miehistö yhtyi heti valtamerilaivomiesten lakkoon.

Southampton, Eng. — Canadalaisen rahtilaiva Seaboard Trader saapui tänne perjantaina Vancouverista ja sen miehistö ryhtyi lakkoon.

Satamatyöläiset eivät voineet ruveta lossaamaan puutavara- ja vehnälastia laivoista, kun miehistö kieltäytyi avaamasta lastiruumien luukkuja.

Rakennustyö voimakkaassa käynnissä N.liitossa

9,000,000 ihmistä varten rakennettu asunnot maaseutualueella

Moskova. — Täällä julkaistujen tietojen mukaan on lähes 9,000,000 ihmisille rakennettu uudet asunnot Neuvostoliiton maaseutualueilla, jotka saksalaiset hävittivät sodan aikana.

Tuhannet kollektiivifarmarit ovat osallistuneet rakennustöihin pätevien insinöörien ja rakennustyöläisten johdolla.

Tämä jättiläistyö on ollut käynnissä siitä saakka, kun ensimmäiset alueet vapautettiin v. 1943. Maaseutualueilla osallistuu nykyään rakennustöihin kollektiivifarmien 20,000 prikaatia ja lisäksi tuhansia teknikkoja sekä insinöörejä.

Noin puolet uusista maaseutuasunnoista on rakennettu Venäjällä ja loput Ukrainassa sekä Valko-Venäjällä. Viime vuoden kuluessa muutti varsinaisella Venäjällä 500,000 kollektiivifarmaria uusiin asuntoihin. Maaseudulla pidettiin hallussa sodan aikana, jotka 112,800 tuli niille alueille, jotka olivat vihollisen hallussa sodan aikana.

Saksalaiset tuhosivat ja polttivat Venäjän maaseudulla 1,020,000 asuntoa. Viime vuoden loppuun mennessä rakennettiin niiden tilalle 1,119,000 uutta asuntoa. Smolenskin piirissä on rakennettu 139,000 asuntoa. Monissa tapauksissa on kyliä ja jopa piirejä kin rakennettu kokonaan uudelleen.

Ukrainassa on korjattu yli 734,000 asuntoa ja rakennettu 745,000 uutta asuntoa. Valko-Venäjällä on rakennettu 351,640 asuntoa.

Uudet asunnot ovat pääasiassa lujia hirsitaloja, joissa on tavallisesti 2—3 huonetta.

Asuntojen lisäksi rakennetaan maaseudulle paljon ulkorakennuksia, kuten karjasuojia, vilja-aittoja, traktoriasemia jne. sekä yleisiä rakennuksia, kuten kouluja, sairaaloita, klubitaloja, kylpyhuoneita ja teattereita.

Venäjän ministerineuvosto on määrännyt rakentamaan tänä vuonna 125,500 asuinrakennusta lisää maaseudulle. Tänä vuonna rakennetaan pääasiassa tiilitaloja hirsitalojen asemesta ja uusia tiilitehtaita perustetaan maaseudulle. Myöskin perustetaan sellaisia tehtaita, joissa valmistetaan kattotarvikkeita. Nyt pyritään siihen, että olkikattoiset farmitalot lopetetaan kokonaan ja tehdään kaikkiin farmiasuntoihin tulenkestävät katot.

Asuntojen tehdasmaista valmistusta on kehitetty nopeasti Neuvostoliitossa ja paljon sellaisia taloja on pystytetty Smolenskissa, Orelissa ja muissa kaupungeissa, missä saksalaiset tekivät hävitystä.

USA aikoo kontrolloida paktimaiden aseistamisen

Washington. — Trumanin hallituksen viranomaiset sanovat Yhdysvaltain aikovan katsoa sen, ettei Atlantin paktin maille toimitettavia aseita käytetä muuhun tarkoitukseen kuin paktialueen puolustukseen.

Hallitus aikoo jo ennakolta asettaa ehdot estääkseen amerikkalaisten aseiden käyttämisen paktialueen ulkopuolella. Sen sanotaan merkitsevän sitä, ettei esim. Hollanti ja Ranska voi käyttää amerikkalaisia sotavälineitä Indonesiassa ja Indo-Kiinassa.

Amerikan hallitus päättää tietenkin olkeuden lopettaa asetoimitukset sellaisiin maihin, jotka rikkovat näitä ehtoja.

Lujat ehdot kirjoitetaan asesopimuksiin pääasiassa varovaisuussyistä. Eräät edustajat kongressissa ovat vaatineet, ettei amerikkalaisia aseita saa käyttää kaukoidän siirtomaaväestön kapinain kukistamisessa.

Atlantin paktin maiden pitäisi saada Yhdysvalloilta nyt aluksi 1,130,000,000 arvosta aseita, sillä kaikki raaka-aineita kotimaisen asetuotannon kehittämiseksi. Sen lisäksi saavat useat paktin ulkopuolella olevat maat, kuten Kreikka, Turkki, Korea, Iran ja Filippiinit 320,000,000 arvosta sotavälineitä.

Aseistusta koskevaa lakiesitystä ei ole vielä jätetty kongressille, sillä Atlantin pakti on vielä käsiteltävänä senaatissa ja sen käsittely on sen verran kesken, että kuun ajan. Ennen kuullaan paktin kannattajia ja sen jälkeen vastustajia, joiden joukossa mainitaan mm. entinen varapresidentti Henry A. Wallace.

Entinen alivaltiosihteeri Lovett puhuu paktin puolesta maanantaina ja kenraali Bradley puhuu sen puolesta tiistaina.

Ulkoministerien kokous Lontoossa

Lontoo. — Kymmenen maan ulkoministerit kokoontuvat täällä tiistaina muodostamaan "Euroopan neuvostoa".

Kokoukseen osallistuvat Brysselin blokin, Norjan, Ruotsin, Tanskan, Italian ja Irlannin ulkoministerit.

Ulkoministerit käsittelevät sääntöluonnosta, joka on laadittu Euroopan "neuvostoa tai parlamenttia" varten. Sääntöluonnos valmistettiin täällä huhtikuun 12 p:nä 10 maan edustajista muodostetun työkomitean toimesta.

Brittiläiset piirit uskovat ulkoministerien sopivan pikaisesti sääntöluonnoksesta ja myöskin niistä kohdista, jotka jätettiin erikoisesti ulkoministerien päätettäväksi.

Kadonneen nuoren tytön ruumis löytyi kanavasta

St. Catharines. — Joyce Patterson, viime torstaista saakka kadoksissa ollut 20-vuotiaan tytön ruumis löydettiin sunnuntaina Wellandin kanavasta noin 600 jaardin päästä sitä, missä hänen polkupyöränsä ja sähkölamppunsa löydettiin aikaisemmin. Mitään ulkonaisia merkkejä ei ollut, joista olisi voinut päätellä hänelle tehdyn väkivaltaa.

Vainajan kädessä ollut rannekello oli pysähtynyt ja se osoitti 11.49, ja sen perusteella on arveltu, että tyttö joutui siihen aikaan veteen.

...ahuone ratifioinut ...lantin paktin

...dwell puhunut paktin puolesta ja ...annut tukea sitä varauksitta

...wa. — Parlamentin istunto loppui lauantaina ja yleiset parlamenttivaalit toimitetaan kesäkuun 27 ...

...huone ratifioi perjantai-iltana ...elisesti Atlantin militaripaktin. ...oneen jäsenet olivat erikoisen ...tarkoituksena tätä aikaansaannokses... Atlantin pakti velvoittaa Canadan ...osallistumaan länsivaltain pol... ...otaan huolimatta sitä minkä... ...olsuhteissa sota alkaa tai kuinka alkaa.

...uessaan Atlantin paktin puoles... Laurent sanoi: "Minä luulen ...monen meistä olevan sitä mieltä, että pahin alleikirjoittaminen on ...kaikkein helpottanut jännitystä ...aavassa tilanteessa, joka on ... sodassa, josta olemme kärsi... ...viime sodan nejä vuotta...

...että rauhaa säilytettä maailmassa. ...meidän kanssamme näyttää ...hyvin vähän mahdollisuutta ...seuraustan väittämiseen. Me ...tuomme, että tämä 12 demokraattisen maan Atlantin sopimuksen ...välinen järjestely ...muulle maailmalle, että ihmisten täytyy tehdä järjestelyn ... kumppaninsa turvaamiseen kuin se on luvattu hyväätahtoisille ihmisille tässä maailmassa."

CCF:n johtaja M. J. Coldwell vakuutti jälleen uudelleen, että hän kannattaa Atlantin paktia kaikkine sen seurauksineen varauksitta.

"Minä tahdon sanoa korostaen niin voimakkaasti kuin minä voin ja ilman mitään varauksia, että CCF:n liike Canadassa on lujasti Pohjois-Atlantin paktin takana", julisti Coldwell.

CCF:n johtaja esitti Atlantin paktin suhteen vain sen toivomuksen, etteivät sotakapitalistit tekisi "liian suurta profiittia" sotavarustelusta.

"Paktin sotilaallisen osan vuoksi saattaa olla kysymys huomattavan suuresta aseistumisesta. Minä tahdon sanoa tässä, että CCF:n mielestä teollisuus ei saa saada suuria profiitteja aseteollisuudesta", sanoi hän.

Coldwell kehoitti asettamaan voimaan "profiittiverron sellaisille teollisuuksille, jotka hyötyvät sitä, kun kansakunnan on nyt aseistuttava".

Coldwell ei maininnut mitään sitä, että CCF:n British Columbian jaosto juuri vastikään hylkäsi edustajakokouksessaan Atlantin paktin, ja että monet CCF:n kannattajat muuallakin vastustavat tätä paktia ja vaativat sen sijaan rauhanomaista politiikkaa.

Kirkoissa kerätty avustusta lakkolaisille

Montreal. — Montrealin hiippakunnan kaikkien roomalaiskatolisten kirkkojen oviila kerättiin sunnuntaina rahaa lakossa olevien asbestityöläisten avustamista varten.

Keräys toimitettiin arkkipiispa Charbonneaun luvalla ja sitä jatketaan jokaisena sunnuntaina niin kauan kuin lakko jatkuu.

Arkkipiispa antoi luvan rahankeräyksen toimittamiseen, ja roomalaiskatolisen kirkon komissio kehoitti maakunnan kaikkia kirkkoja tekemään kaikkensa köyhien perheiden avustamiseksi Eastern townshipin teollisuusalueella, missä 5,000 asbestityöläistä on ollut lakossa helmikuun 13 päivästä saakka.

Toiveet lakon päättymisestä raukesivat viikon lopulla, kun Quebecin hallituksen viranomaiset ilmoittivat neuvottelujen epäonnistuneen. Katolisen työväenliiton sihteeri Jean Marchand sanoi sen tapahtuneen siitä, että lakkolaisia on nyt käytävä loppuun asti, kun ei ole mitään mahdollisuutta sopimuksen aikaansaamiseen.

Neuvottelujen sanottiin katkenneen sen vuoksi, että Johns-Manville Co. "aikoo pitää itselleen oikeuden käyttää erinäisiä kostotoimenpiteitä".

Häädöt saaneet hyvin arveluttavan luonteen Torontossa

Toronto. — Toronton huoltoneuvosto on vedonnut kaupungin pormestariin, kun 5,000 perhettä uhkaa häätö ja lukuisia perheitä on jo häädetty. Neuvosto on vetoomuksessa sanotaan, että sen sanotaan lattioilla nukkuvan pieniä lapsia, jotka ovat vanhempineen häädetty asunnoistaan.

Neuvosto huomautti niistä fyysillisistä ja mentaalisista vaikutteista, joiden alaisiksi häädetyt lapset joutuvat, kun heidän on nukuttava missä satun. Se myöskin sanoi, että kaikki toimistoon tulijat ovat täytyny käyttää koditomien majoitukseen.

Nämä 5,000 häädettyä tai häädön alaista perhettä ovat hallituksen vuokra-asetusten uhreja, sillä hallitus poistettuaan vuokrakontrollit, aikaansai häätövimman ja vuokrien moninkertaisesti kohottamisen.

...yöväen rivien hajoittajat ...imivat kiihkeästi

...UC:n AFL:n ja CIO:n pomot puu...avat kansainvälistä hajoitusjärjestöä

...ntoo. — Britannian Trades Union ...gressin johto on kääntynyt toisten maiden ammattijärjestöjen puoleen, kehoittaen niitä avustamaan ...kansainvälisen hajoitusjärjestön ...muodostamista.

...UC:n pääneuvosto ilmoitti ryhtyneensä nyt aktiivisiin toimenpiteisiin ...jäärjestön aikaansaa... Brittiläiset, yhdysvaltalaiset ...lalaiset unionistien oikeisto... ...vetivät järjestönsä pois Ammattiyhdistysten maailmanliitosta viime ...kuussa, kun eivät saaneet ...järjestöä palvelemaan länsivaltain imperialismia.

...yhdysvaltain AFL:n ja CIO johtajat ovat Britannian TUC:n johtajien ...kanssa ryhtyneet hetimiten neuvottelemaan muiden maiden ammattijärjestöjen kanssen kanssa, joista useimmat ...ovat vielä Ammattijärjestöjen maailmanliitossa.

TUC:n valtuuskunta, joka neuvotteli äskettäin AFL:n ja CIO:n johtajien kanssa, ilmoitti pääneuvostolle, että täydelliseen sopimukseen on päästy "tulevan kansainvälisen politiikan suhteen".

Francon merikadetteja jänkkien vieraina

Annapolis, Md. — Yhdysvaltain täkäläisen laivastoakatemian kadetit kestitsivät 61 espanjalaista merikadettia lauantaina ja samaan aikaan paikallisen St. John's Collegen oppilaat järjestivät mielenosoituksen Francon kadetteja vastaan, kantaen francovastaisia tunnuksia marssiessaan laivastoakatemian edessä.

Piketit sanoivat vastustavansa kaikkia yrityksiä, mitä tehdään Yhdysvaltain ja Francon Espanjan välien lähentämiseksi.

Lloyds korottanut vakuutusmaksujaan puolella Kiinassa

Shanghai. — Shanghain vakuutusviranomaiset ovat tiedottaneet, että Lontoon Lloydsin vakuutusyhtiö toimiva maailman suurin vakuutusyhtiö Lloyds on korottanut puolella vakuutusmaksujaan Kiinassa sillä välittävän sotariskin takia. Muiden yhtiöiden odotetaan seuraavan esimerkkiä.

Katolisten kulkue työväen kulkueen vastapainoksi

Cornwall. — Yli 10,000 roomalaiskatolista sanotaan osallistuneen täällä vappuna järjestettyyn mielenosoitukseen, jonka piti olla vastapainona kommunistien tavanmukaiselle vappuvietolle. Mielenosoituksen järjesti Knights of Columbus-seura.

Kulkue järjestyi entisellä armeijan leirialueella ja kulki sitten kaupungin halki.

Kuomintang kärsinyt taas raskaita tappioita

Hallituksen kahdeksan armeijaa hävitetty ja neljä muun armeijan joukkoja lyöty pakoon

Shanghai. — Peipingin radio tiedotti sunnuntai-iltana, että kansanarmeija on saanut suuren voiton kuomintangin joukoista Nankingin - Shanghain - Hangchown alueella.

Hallituksen kahdeksan armeijaa on hävitetty ja neljän muun armeijan joukkoja on lyöty pakoon.

Tiedotuksessa sanottiin, että hallituksen 4., 20., 28., 45., 51., 66., 88. ja 99. armeijat on tuhottu ja 28., 46., 54. ja 96. armeijan joukkoja on lyöty pakoon.

Kuomintangin tahoita ei annettu mitään lausuntoa Peipingin radion tiedotuksen johdosta. Kiinan hallituksen armeijo'ssa on tavallisesti 20,000 miestä, joten tappion kärsineissä armeijoissa on saattanut olla noin 240,000 miestä.

Shanghain varusväen päällystö ilmoitti sunnuntaina iltapäivällä, että kaikki uutistiedoituksiet on alistettava sensuurin tarkastettaviksi. Sensuurin ilmoitettiin tulleen voimaan hallituksen 30 p:nä antaman asetuksen mukaan. Määräystä rikkojat uhattiin rangaista sotalain mukaan.

Sensuurivankilaisten kirjoitusten ja uutisten julkaisemisen kieltämiseksi oli annettu seuraavat ohjeet:

"Kaikki pääkirjoitukset ja vahingoittavat kommunistivastaista sotaa. Kaikki pääkirjoitukset ja uutiset, jotka vahingoittavat yleistä turvallisuutta tai järjestystä. Kaikki huhut, jotka horjuttavat kansan luottamusta. Kaikki kommunistien propaganda ja kaikki sellaiset pääkirjoitukset sekä uutiset, jotka vahingoittavat armeijan ja kansan välistä yhteistoimintaa."

Kaikki uutistiedoitteet on lähetettävä sensuurille kaksi kopiota. Sensuuriasetukset ovat niin laajat, että niiden mukaan voidaan kieltää kaikki uutiset ja tuomita niiden lähettäjät sotalain mukaan, vaikka kuolemaan.

Shanghaissa oli hiljaista vappuna. Mitään mielenosoituksia ei ollut, eikä mitään panikkimaista joukkoevakuointia.

Oliaan yhä enemmän sitä mieltä, että kansanarmeijat aikoo eristää Shanghain ympäristöineen ja kääntää sitten huomionsa muualle, lähtien luultavasti ryntäämään eteläänpäin Hangchowsta ja ehkä myös Hankowsta.

Lukuisat kirjeenvaihtajat ovat jo lähteneet Shanghaista ja toiset valmistuvat lähtemään.

Natsin maksettava 5 pros. palkastaan natsismin uhreille

Nyrnberg. — Arthur Axman-niminen natsinuorison johtaja tuomittiin täällä kolmeksi vuodeksi vankeuteen denatsificatio-oikeudessa, mutta hänen ei kuitenkaan tarvitse palvella vankeustuomiotaan, koska hän on oikeuden pidettyä tutkintovankeudessa neljä vuotta jo kolmen vuoden ajan odottaessaan oikeudenkäyntiä.

Oikeus määräsi hänen menettämään kaiken omaisuutensa, lukuunottamatta 3,000 saksanmarkkaa. Lisäksi hänen on luovutettava 5 prosenttia tulevasta palkastaan siihen erikoisrahastoon, jolla avustetaan natsien uhreja.

Kaksi miestä tuomittu kuolemaan Iranin shahin murhayrityksestä

Teheran. — Iranin hallitus ilmoitti lauantaina, että sotaoikeus on tuominnut kaksi henkilöä kuolemaan maan hallitsijaa vastaan viime helmikuun 4 p:nä tehdyn murhayrityksen johdosta. Viisi muuta henkilöä tuomittiin vankeusrangaistuksiin saman syytteen perusteella.

Varsinainen murhayrityksen tekijä Raiee-niminen mies sai surmansa heti teon tapahduttua kadulla.

Paljon viinaa palanut Skotlannissa

Edinburgh. — Tulipalo tuhosi täällä perjantai-iltana erään varastohuoneen, jossa oli 125,000 gallonaa vientikauppaa varten tarkoitettua Scotch whiskya.

Whiskytynnyrit räjähtivät kuumuuden johdosta ja palava viina virtasi ulos rakennuksesta, sekauttaen mm. liikenteen lähellä olevalla rautatiellä.

Neljä brittiläistä lentäjää kuoli

Berlin. — Neljä brittiläistä lentäjää menetti henkensä lauantaina, kun heidän lentokoneensa syöksyi maahan Neuvostoliiton miehitysvyöhykkeellä. Kone oli tulossa Berlinin Hampurin ilmakäytävää pitkin onnettomuuden tapahtuessa.

Saksalaiset kahakoineet Berlinissä

Berlin. — Kommunistien ja saksalaisten "kommunistivastaisten henkilöiden" välillä oli verinen katukahakka Berlinissä yhdysvaltalaisella lohkolla perjantaina.

Useita henkilöitä vietiin sairaalaan poliisien lopetettua tappelun.

Kommunistit sanoivat heidän vastustajiensa yrittäneen hajoittaa kokouksen, joka pidettiin vapunpäivän vieton valmistelua varten. Kommunistien sanomalehdet sanoivat yhdysvaltalaisten sotilaspoliisien kannustaneen kommunistien vastustajat ottamaan heittämän tappeluun.

Yhdysvaltalaiset viranomaiset väittivät, ettei liittolaisten henkilökuntaa osallistunut tappeluun.

Yhdysvaltalaiset turvallisuusviranomaiset sanoivat kommunistien ja neuvostoliiton saaneen luvan kokouksen pitämiseen. He väittivät kokouksen ...

Korea haluaa jänkkien suojelusta

Seoul. — Presidentti Syngman Rhee ilmoitti viikonvaihteessa, että Korea on esittänyt Yhdysvalloille "sotilassopimusta yhteisestä puolustuksesta presidentti Trumanin maailmanpolitiikan perusteella".

Baltian pakolaisia lähtenyt Canadaan

Tukholma. — Kolmesataa baltialaista pakolaista lähti viime torstaina Ruotsista Canadaan Ruotsin-Amerikan linjan Gripsholm-laivalla.

...seen tulleen myös joitakin henkilöitä venäläisten lohkolta, ja se muka aiheutti "suuttumusta" antikommunistien keskuudessa.

Tämä selkkaus antoi aihetta puskoon, että tulee uusia yhteenottoja sunnuntaina, kun kommunistit ja antikommunistit pitävät vappuilotilaisuuksia eri puolilla. Molemmat järjestöt ovat syyttäneet toisiaan provokatiotoimista, ...

Berlinin liikennerajoitusten poistamista odotetaan

New York. — YK:n yleiskokouksen presidentti tri Herbert V. Evatt sanoi lauantaina, että Berlinin saarto luultavasti lopetetaan pian.

Tri Evatt on saanut säännöllisesti tietoja Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton edustajien välisistä neuvotteluista. Hän sanoi, ettei hän hyvällä syyllä voidaan sanoa koska Berlinin saarron päättyvän lähipäivinä.

Hän korosti kuitenkin samalla lehtimiehille sitä, ettei Berlinin kriisin ratkaisu lopeta kaikkia suurvaltain välisiä ristiriitoja, mutta se raivaa kuitenkin tien rauhansopimusten tekemiselle Saksan ja Japanin kanssa.

Neuvostoliitto on asettanut Berlinin kriisin ratkaisun ehdoksi sen, että pidetään suurvaltain ulkoministerineuvoston kokous Saksan kysymyksen käsittelyä varten.

Berlin. — Neuvostoliittolaisten lähellä olevat saksalaiset piirit sanoivat kaupungin hallitsijain täkäläisen tiedoitustoimiston johtajan, everstin Tulpanovin ennustaneen, että Berlinin saarto lopetetaan kolmen viikon kuluessa.

New York. — Länsivaltain diplomaattipiirit tiedottivat lauantaina, että on "varsin hyvät mahdollisuudet" Berlinin saarron lopettamiselle. Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton välisten neuvottelujen tuloksena.

Yhdysvaltain eräs edustaja sanoi neuvottelujen edistyvän tyydyttävästi.

VIIME TIEDOT

Shanghai. — Hallituksen keskustietotoimisto tiedotti, että hallituksen ilmavoimat ovat upottaneet kuusi sotalaivaa, jotka kaapattiin Nankingissa kansanarmeijan miehittäessä pääkaupungin.

Kommunistien radio tiedotti kansanarmeijan joukkojen edenneen 200 mailia Nankingista.

New York. — Yhdysvaltain edustaja Jessup on neuvotellut Britannian ja Ranskan edustajien kanssa siitä mahdollisuudesta, että yhteisesti tehdään Neuvostoliitolle Berlinin kriisin ratkaisemista koskeva ehdotus. Länsivaltain diplomaatit sanoivat, että Berlinin saarto lopetettaisiin ensi viikon puolivälissä ja ulkoministerineuvosto kokoontuisi Parisissa toukokuun 25 p:n vaiheilla käsittelemään koko Saksan kysymystä.

Toronto. — AFL:n sekatyöläisten unio on uhannut asettaa kaikki huomattavimmat rakennustyömaat Torontossa lakkotilaan keskiviikkoaamuna jos ei unionin ja Toronton Builders Exchangen välistä riitakysymystä sovita siihen mennessä. Lakko on jo alkanut kahdella isolla rakennustyömaalla.

La Paz, Bolivia. — Boliviassa on ollut parlamenttivaalien jälkeen väkivaltaisuuksia, joiden yhteydessä on surmattu vähintään viisi henkilöä ja 50 henkilöä on haavoittunut. Hallitus on julistanut maan piiritystilaan.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario. Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 6.00	6 kk. 3.25
		3 kk. 2.00
Yhdysvalloissa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.50
Suomessa:	1 vk. 7.50	6 kk. 4.25

Onnellinen avioliitto

"Ja he elivät onnellisina loppuun asti", voisi olla otsikkona niissä sanarikkaissa ja kauniissa uutistiedoissa, joissa kerrottiin meille tavallisille kuolevaisille Lontoosta, Englannista, että Britannian commonwealthin konferenssi on löytänyt "uuden formulan", jonka mukaan Intia voi tulla suvereeniseksi tasavallaksi ja silti jäädä jäseneksi commonwealthiin, jonka yhdyssiteenä on kruunulle osoitettava uskollisuus.

Toisin sanoen, Intian tasavalta tunnustaa Britannian kruunun commonwealthin maiden vapaan yhdistyksen korkeimmaksi symbooliksi jonka johdosta Toronton Daily Star lausui mm. seuraavaa: "Commonwealthin jäseninä niillä on kulttuuri- ja kauppasiteet jotka eivät ole niinkään vähäpätöisiä."

Mikäs sitten sai kaksi täydellisenä vastakohtana ymmärrettyä yhteiskuntamuotoa — kuningaskunnan ja tasavallan — yhtymään tällaisilla "kulttuuri- ja kauppasiteillä"? Vastaus tähän on hämmästyttävän yksinkertainen: Intian porvariston pelko!

Intian porvarit, jotka tulivat Nehrun johdolla itsenäistyneen Intian hallitsijoiksi, ovat yhtä luokkatietoisia ja vallanhimoisia kuin mitkä tahansa kapitalistit. Intian kapitalistit haluavat keinolla millä tahansa soittaa ensimmäistä viulua omassa maassaan. Tämä selittää miksi Nehru ja kumppanit taistelivat ihailtavalla sitkeydellä ja urheudella maansa itsenäistymisen puolesta. Mutta saatuaan osittain itsenäistyneen maansa hallitusvallan käsiinsä Intian porvaristo halvaantui siitä pelosta, että miljoonaiset kansanjoukot, joita on pidetty alistetussa asemassa, tietämättömyydessä ja kurjuudessa, voivat vaatia itselleen tasa-arvoisten kansalaisten oikeuksia omassa maassaan. Nehrun johtamat Intian kapitalistit tunsivat tämän pelon vallassa itsensä kovin yksinäisiksi ja heikoiksi ja siksi on ollut havaittavissa, että he ovat pyrkineet saamaan mahdollisimman paljon ulkoista apua selkänojaksi oman maansa kansanjoukkojen nousevaa vapausliikettä vastaan. Nehru ei luonnollisestikaan voinut palata takaisin menneisyyteen. Intian kansan keskuudessa ei voi esiintyä kansallisena johtajana kukaan, joka ei puolusta suvereenista tasavaltaa. Siksi tuli tarpeelliseksi uusi formula, joka yhdistää kruunun ja tasavallan, joka jatkaa vanhoja "kulttuuri- ja kauppasiteitä" ja samalla lujittaa itsenäistyneen Intian uusien hallitsijain poliittista asemaa Yhdysvaltain rajusti hyökkäävän pääoman tunkeutumista ja ennenkaikkea Intian miljoonaisten kansanjoukkojen nousua vastaan. Niinpä esim. Toronto Daily Star lausui:

"Kun kommunismi etenee vastustamattomasti etelää kohti Kiinassa, Etelä-Aasian värilliset kansat ovat peloissaan. Intian hallitus on tietoinen kovasta painostuksesta. Se käsittää, että tietämättömät, kauan riistetyt joukot kotona ja naapurimaissa, antavat hedelmällisen maaperän kommunistipropagandalle."

Todellinen syy "uuden formulan" löytämiseen on siis se, että Intian hallitus pelkää omaa, "kauan riistettyä" kansaansa. Ja tämä pelko näyttää ajavan Intian yhä kauemmaksi itsenäisyytensä uudelleen menettämisen tielle. Niinpä otaksutaan, että kysymys tästä "uudesta formulasta" tasavallan ja kruunun yhdistämiseksi oli todellisuudessa ratkaistu jo ennen Lontoon konferenssia, ja että todellisena keskustelun aiheena oli Etelä-Aasian paktin valmistaminen Aasian kansoja vastaan! Tämä suunnitelma edellyttää, että Nehru järjestää Lontoon ja Washingtonin piirustusten mukaisen Etelä-Aasian paktin, joka toimii vahtikoirana siirtomaakansojen kaikkia taisteluita vapausliikkeitä vastaan.

Näin Nehru ja kumppanit suorittavat muutamassa vuodessa koko kapitalismin kehityksen ympyrän. Se alkaa edistyksellisestä ja vieläpä vallankumouksellisestakin roolista ja jatkuu vissin ajan vipusemena, joka auttaa k.o. maata eteenpäin, mutta historiallisen roolinsa päätyttyä taantuu uudelleen ja muodostuu jarruksi historian kehityksessä. Syy siihen, miksi Intian kapitalismin kiertorata on näin lyhyt, on se, että Intia nousi kapitalismin kartalle sen myöhäisvaiheessa, jolloin kysymys sosialismiin siirtymisestä on asetunut päiväjärjestykseen.

CCF:n jäsenille miettimistä

Pohjois-Atlantin pakti on nyt Canadassa ratifioitu. Kun CCF:n kansallinen johtaja mr. Coldwell vakuutti, että hän kannattaa sitä täydellisesti, niin tämä aiheutti varmaan paljon miettimisen aihetta CCF:n jäsenille ja kannattajille. Sosialistien johtajana esiintyvä henkilö vakuuttaa kannattavansa ulkopolitiikkaa, mikä on "a" ja "o" koko kapitalismin yleishyökkäyksessä kaikkien maiden, myös Canadan työväenliikettä vastaan! Muistetaanpa vain se, että senaattori Robertson sanoi viime torstaina Canadan senaatin istunnossa Atlantin paktista seuraavaa:

Voi hyvinkin olla, että tämän sopimuksen todellinen arvo on siinä, että siihen osallistuvien maiden ekonomiaa lujitetaan siten, ettei niissä ole pelkoa subversiivisten aatteiden jalansijan saamisesta (CP:n uutis huhtik. 28 pnä).

Kapitalistien mielestä ovat "subversiiveja" niin sosialistit kuin kommunistitkin ja kaikki, jotka vaativat kansanjoukkojen elintason parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä hallitukseltaan. Senaattori Robertson sanoo, että Pohjois-Atlantin pakti kohdistuu ensikädessä kaikkien maiden työväenliikkeitä vastaan — mutta canadalainen sosialistijohtaja, CCF:n päämies, mr. Coldwell sanoo, että hän kannattaa täydellisesti Atlantin paktia.

Eikä tässä kaikki, sillä mr. Coldwellin on täytynyt syödä häväyltä hännänkin kun hän voi protestoimatta vastaanottaa mustien porvarien oihtitelut ja ukaasit oman puolueensa hajoittamiseen. Torysenaattori Haig sanoi senaatin istunnossa, kuten on lehtemme uutisosastolla kerrottu, että hän haluaa onnitella pääministeri St. Laurentia ja myös CCF:n johtajia Atlantin paktin hyväksymisen johdosta ja samalla hän oli kyllin julkea vaatiakseen avoimesti, että CCF:n johdon pitäisi heittää puolueesta pois kaikki, jotka vastustavat tätä paktia.

On mielenkiintoista seurata, kenä mr. Coldwell ja kumppanit nyt seuraavat, niitä jäsenjoukkoja, jotka ovat uskollisia sosialistisille periaatteilleen ja vaativat puoluettaan vastustamaan kapitalistipuolueiden sotasuunnitelmia, vaiko niitä porvaripolitiikkoja, jotka vaativat, että CCF:n oikeistojohdon pitäisi nyt aloittaa punakauhuhysterian nimessä oman puolueensakin hajoittaminen, kuten he kapitalistien toivomusten mukaisesti ovat hajoittaneet eräitä unioita! Sivumennen sanoen tässä toteutuu vanha sanonta, että kun antanut pikkusormi paholaiselle, se vie koko käden. Nyt nimittäin näyttää jo siltä, että porvarit vaativat ennen pitkään CCF:n hajoittamista, sillä suurbisnes haluaa kerta kaikkiaan hallita yksin. Miksi? Liberaalien senaattori Crerar antoi tähän vastauksen kun hän viime torstaina sanoi senaatin istunnossa, että canadalaisten on tuettava tätä paktia, sillä "kaikki tätä paktia vastustavat kaatavat velvollisuuksia. "Raskaiden velvollisuuksien" vuoksi on kaikki itsenäinen ajattelu ja kaikki patrioottiset tunteet ja pyrkimykset tukahdutettava fasismin tähtäävän diktatuurikomennon avulla. Tämä siitäkin suuremmalla syyllä, koska "meidän on käsitettävä se, että tämä pakti avaa portin sellaisille tapahtumille, joita emme voi nähdä ennakolta", kuten senaattori Crerar lausui.

Kysymyksiä ja vastauksia

Kysymys: Voiko Vapaus tiedoittaa siitä, onko vanhuudeneläke-ikäraja jo alennettu 65:een ikävuoteen, kuten on ehdotettu? — Tietosta kiitollinen

Vastaus: Ei ole. Vanhuudeneläkettä annetaan 70 vuotta täyttäneille varattomille.

★ ★ ★

Kysymys: Voiko Vapauden toimitus sanoa kuka keksi ensimmäisen auton ja minä vuonna se keksittiin. — Väittelyyn joutunut Vapauden tilaaja.

Vastaus: Tämän luontoisista asioista voidaan väitellä puoleen ja toiseen. Onhan esim. väitelty siitäkin, että löysikö Columbus Amerikan vai löydettiin sen joku muu. Tosiasia luonnollisesti on, että esim. viikingit vierailivat tällä mantereella paljon aikaisemmin kuin Columbus, mutta vasta Columbuksen kuuluisan matkan jälkeen Amerikan "löytö" johti myönteisiin tuloksiin ja siksi Columbusta pidetään edelleenkin Amerikan löytäjänä. Tällaisin varauksin on suhtauduttava autojen ja muiden koneiden keksimiseen sitäkin suuremmalla syyllä, kun esim. nykyaikainen loistoauto on monivaiheisen kokeilun ja kehityksen tulos. Autoa ei ole keksitty "tyhjästä ilmasta", vaan siitä edeltäneiden keksintöjen perusteella ja niitä kehittämällä. Pikkujättiläisen kertoman mukaan Gottlieb Daimler ja Karl Benz valmistivat 1886, ensin suoritettuaan moottorikokeiluja, maailman ensimmäiset käyttökelpoiset autot. Näistä nykyinen auto on kehittynyt, mikä kehitys edelleen jatkuu.

★ ★ ★

Kysymys: Onko lääketieteellä mitään tarkempia tietoja kohtusyövän oireista? Pitäisi saada tarkempia tietoja. — Tietoa haluava.

Vastaus: Jos epäillään olevan syöpätaudin alku, silloin on parasta kääntyä lääkärin puoleen. Siten saadaan joko heti apua tai päästään mielenrauhaan siitä, ettei syöpää ole.

Mitä muut sanovat

PORVARIT IHMETTELEE

On todella kummallista, että riittävä tuottokyky aiheuttaa meille vaikeuksia, mutta tämä näyttää tapahtuvan tai ainakin uhkaa tapahtua. Nyt, kuten me kaikin tiedämme, meillä on taas ostajien markkinat. Hinnat alenevat. Asiakkaita liehitellään yhtä paljon kuin koskaan aikaisemmin. Mutta tavaroita kerääntyy varastohuoneisiin ja kauppoihin nopeammin kuin kuluttajat vievät niitä. — P. M. Richards, Saturday Nightin finanssitoimittaja.

★ ★ ★

FRANKOLAINEN OIKEUKSIEN LAKI

Lontoo. — (Britannian) ulkoviraston piireistä selitettiin että nämä (protestanttiset) kirkot suljettiin 1945 laaditun Espanjan "oikeuksien lain" mukaan, mikä kieltää julkisen jumalanpalvelusoikeuden kaikilta ei katolisilta uskonlahkoilta. Tämä laki sallii yksityisen omantunnon vapauden. —Toronto Starin erikoistieto huhtik. 28 pnä.

★ ★ ★

VOIMA VETÄÄ PUOLEENSA

.... Tilanne ei kuitenkaan ole Canadan kohdalta niin musta miltä se pinnallisesti näyttää, sanoi eräs laivanomistaja. Tämä virkailija selitti, että niin pian kuin kommunistit palauttavat järjestyksen Kiinan kaaosmaiseen tilanteeseen, aloitetaan miltei varmasti kaupankäynti Canadan kanssa, ehkä suuremmassa mittakaavassa kuin koskaan aikaisemmin... — Montreal Starin uutistieto.

★ ★ ★

MITEN VAPAA LEHDISTÖ TOIMII JA RIKASTUU

Dollarikulttuurin Eurooppaan tunkeutumista rahoitetaan nyt Marshallin suunnitelman varoilla.

Tätä rahaa käytetään myös siten, että amerikkalaisten yksityisten kustannusyhtiöiden kirjoja työnnetään nyt Marshallin suunnitelman avulla länsi-Saksaan ja pian myöhemmin muihin Marshallin avun maihin. Ne amerikkalaiset yhtiöt, jotka ovat saaneet näitä Marshallin avun-tilauksia, ovat seuraavat: Book Division of the Nassau Distributing Co. Inc. $200,000, New American Library of World Literature $100,000 ja Pocket Books $100,000...

Kuten on aikaisemmin tiedoitettu New York Herald Tribunelle on maksettu $160.000, Time Inc:lle $156,000 ja Reader's Digestille $41,000 Marshallin avun kassasta sen jälkeen kuin valtiodepartmentti oli hyväksynyt niiden sodanlietsontaohjelman. Täten toteutuu kerskuttu kapitalistien "vapaa lehdistö".—Bernard Rubin, New York.

★ ★ ★

HYVÄÄ BISNESTÄ

Viime sodassa kaatunutta jokaista kolmea amerikkalaista sotilasta kohti amerikkalaiset yhtiöt saivat voitoksi miljoona dollaria, eli 106 miljoonaa dollaria Amerikan 300,000 kaatuneen vastakohdaksi. — Career, New York, huhtik. 1 p.

UUSI ÖLJYLÖYTÖ ITÄVALLASSA

Viena. — Sanomalehti Wiener Montag tiedoitti viime maanantaina sensatiomaisesta uudesta öljylöydöstä Matzenin luona, Zistersdorfin öljykentän pohjoispuolella Itävallassa. Nämä alueet ovat venäläisten miehitysalueella.

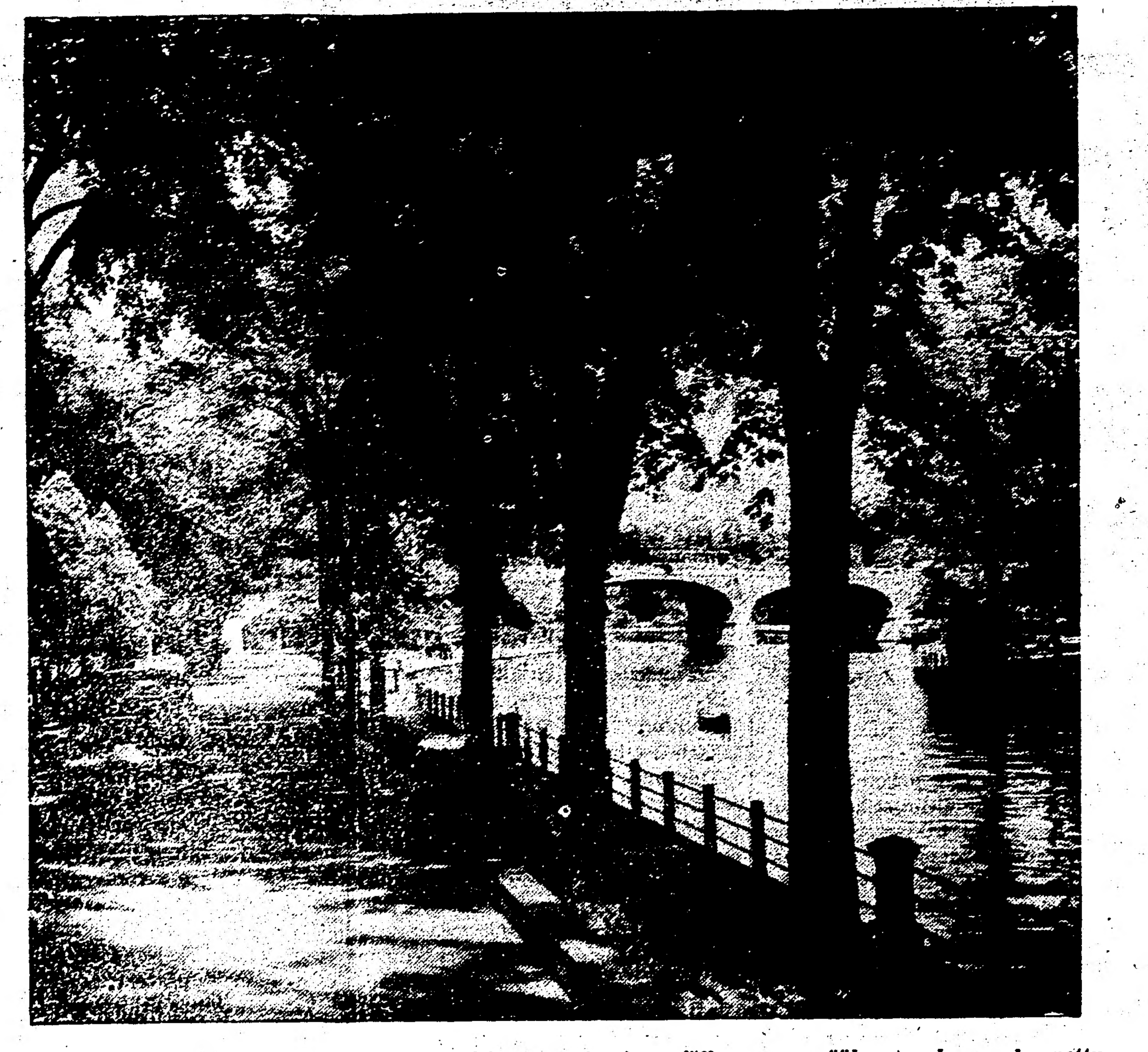

Pääkaupunkimme ihanaa ajotietä. Liittovaltion perustamisen jälkeen on pääkaupungissa rakennettu noin 22 mailia tieteellisesti suunniteltua ajotietä, jota lisätään uuden asemakaavan edellyttämällä tavalla. Kuva otettu Bank Streetin lähettyviltä ja oikealla näkyy 117 vuotta vanha Rideau-kanava.

Albert Norden:

Göbbelsin myrkynkylvö jatkuu

Tämän artikkelin kirjoittaja on Saksassa, Neuvostoliiton miehitysalueella, ilmestyvän "Deutschland Stimmen" toimittaja. Norden on elänyt monia vuosia maanpakolaisena ja on tunnettu kyvykkäänä antifasistisena sanomalehtimiehenä ja kirjailijana.

Hyvin vähän tuunettu tosiasia on se, että samat saksalaiset myrkynkauppiaat, jotka olivat aktiivisia Hitlerin alaisena, pelaavat edelleen samanlaista peliä — Saksan länsiosassa ja Berliinin Anglo-Amerikan osassa.

Lakipykälä no. 40, jonka liittolaisten korkein kontrollineuvosto julisti voimaan lokakuun 12 pnä 1946, kieltää rangaistuksen uhalla levittämästä nationalistista, militarista ja demokratian vastaista aatetta. Tämä ei kuitenkaan pysäytä Göbbelsin manttelin perijöitä.

Esitän teille muutamia kaikkein tärkeimpiä ja räikeimpiä tapauksia.

ENTINEN GESTAPON MIES VAKOOJANA

Brittiläisten lupakirjalla ilmestyvän "Berlin Montagsechon" päätoimittajana ja Länsi-Berliinin Liberaalisen demokraattipuolueen puheenjohtajana toimii eräs Hubert Schwennicke.

Hänet hyväksyttiin natsipuolueeseen v. 1933 toukokuun 20 pnä ja Berlin-Bucholszin natsiosaston jäsenkirjan 66 sivulle on hänen nimensä rekisteröity.

Minun käsissäni on natsipuolueen entisen rahastonhoitajan antama virallinen kirjallinen lausunto siitä mihin saakka Schwennicke on maksanut jäsenvuoronsa senjälkeen kuin hän liittyi puolueeseen.

Herr Scwennicke ei ollut mikään pikkunatsi, ei mikään kanssamatkustaja. Päinvastoin hänet nimitettiin Berliinin Siemensin tehtaaseen vastavakoilun asiamieheksi, joka merkitsee suhteellisen korkeata porrasta gestapossa.

Scwennicke ilmiantoi useita ulkomaalaisia työläisiä ja toimitti heidät keskitysleirille.

Nyt tämä entinen gestapon palkattu asiamies kehoittaa lehdessään länsivaltoja "puolustamaan Berliiniä kommunismin leviämisen estämiseksi ja estämään Eurooppaa joutumasta kommunistisen alamaailman kaaokseen."

Ei tarvitse muuta kuin selata kuolleen tri Göbbelsin kirjoituksia, niin niistä näkee ettei Herr Schwennicke vain omaa Göbbelsin aatteita vaan lisäksi ei edes muuta hänen fraasejaan.

GÖBBELSIN "KULTTUURIN KOORDINAATTORI"

Sallikaa minun esittää Amerikan lupakirjalla ilmestyvän lehden "Abendin" päätoimittajan Herr Mavimilian Mueller-Jabuschin. Hän kuului v. 1933 siihen komiteaan, joka surullisen kuuluisan natsirunoilijan Hans Jostin ja hallituksen emissaarin Hinkelin kanssa suunnitteli saksalaisen Pen-klubin poliittisen linjan (muistanette saksalaisen termin Gleichshaltungin), jonka mukaan kaikki demokraatit ja ei-arjalaiset tuhotaan.

Tämän jälkeen kansainvälinen Penklubi eroitti saksalaisen ryhmän.

Hitlerin hallituksen aikana oli Mueller-Jamusch Saksan pankin sanomalehtipäällikkönä. Saksan pankki, joka on suurin yksityisten omistama laitos, osallistui Euroopan mannermaan monien pankkien ryöstöön.

Asemansa takia oli Mueller-Jabusch läheisessä yhteydessä Saksan pankin johtajaan Herr von Staussiin. Mueller Jabusch lauloi ylistysvirttä Herr Staussille, jonka Hitler nimitti Saksan valtiopäivien varapuheenjohtajaksi ja Preussin valtion neuvonantajaksi.

Nykyään hän veisaa samaa ylistysvirttä samalle ammattikunnalle johon Stauss kuuluu, mutta turvatakseen itsensä, läntisemmille. Artikkeleissaan hän vaatii Jaltan ja Podstamin sopimusten hylkäämistä koska niissä määritellään Saksan demokratisoiminen.

AVOIN SODAN LIETSOJA

Esitän teille uuden ja erittäin hämmästyttävän tapauksen. Berliinissä brittiläisten luvalla ilmestyvän sosdemien lehden päätoimittaja on mies, joka kutsuu itseään Franz Tauschiksi. Hän sanoo tämän olevan hänen oikea nimensä ja että hän on syntynyt Liberev - Reichenbergissä, Tshekkoslovakiassa.

Kuitenkaan ei Liberecin kaupungin syntymäluettelossa ole merkitty Franz Tauschin syntymää. Herr Tausch ei ole Herr Tausch. Jos te kysytte minulta kuka on alias Tausch, niin minun täytyy tunnustaa tietämättömyyteni.

Tiedän kuitenkin sen, että hän kirjoitti lehdessään, jotta "Berliini on sodan arvoinen" ja "Sozialdemokratissa" esitti seuraavan vetoomuksen:

"Venäläisten täytyy kärsiä vaikeuksia itäblokilla ja joissakin länsieurooppalaisissa kaupoissa, vaikeuksia, joista voi tulla heille kuolettava, ehdolla ettemme anna heille hengähdystaukoa vaikeuksien voittamiseen". Kuka hyvänsä kirjoittaa näin hänen on syytä salata henkilöllisyytensä.

FRANCON AATTEEN KANNATTAJA

Näiden länsi-Berliinin sanomalehtimiesten keskuudessa on eräs taitava journalisti. Hänet on usein lähetetty luentomatkalle USA:n New York Times julkaisee hänen kirjoituksiaan. Kansainväliset uutistoimistot lainaavat häntä kuin tärkeääkin tietolähdettä.

Puhun amerikkalaisten luvalla ilmestyvän "Tagesspiegelin" päätoimittajasta Eric Regeristä.

"Tagesspiegelissä" hän kehoitti päästämään Francon YK:n ja kaksi päivää myöhemmin hän kirjoitti lehdessään, että Neuvostoliiton pitäisi eroittaa YK:sta ja lisäksi "sivistyneen maailman perheestä".

Hän vaatii lehdessään, että Saksan itäosat, jotka ovat Neuvostoliiton miehityksen alaisena, "tulisi julistaa irredentaksi kaikkine seurauksineen. Kuka hyvänsä toimii siellä, toimikoon omalla vastuullaan".

Kuka on antanut Regerille oikeuden kehoittaa saksalaisia alkamaan sodan Venäjää vastaan? Hän ei myöskään ollut toimettomana Hitlerin alaisena. Hän ei osallistunut Saksan antifasistien taisteluun. Hän ei ollut aktiivinen maanalaisessa liikkeessä. Herr Reger kirjoitti kirjoja, joita ei tarkoitettu aseeksi Saksan fasismin vihollisille. Ne olivat Hitlerin hallituksen puolustamiseksi.

Yksi lause Regerin kirjasta riittää osoittamaan onko Herr Reger kelvollinen uudelleen kasvattamaan Saksalaisin rauhantahtoisiksi ihmisiksi: "Kuolema taistelussa on paras minkä saksalainen voi toivoa itselleen."

Te muistatte yhden suuren kansainvälisen provokation v. 1948, nim. tunnettu "Protokolla M". Se sisältää asiakirjoja, joiden pitäisi muka todistamaan kuinka Neuvostoliitto yrittää kominformin kautta nostattaa kommunistit kapinaan Amerikan ja Britannian viranomaisia vastaan länsi-Saksassa.

Mistä tämä väärennetty asiakirja alkujaan on lähtöisin? Vastaus tähän on hyvin tärkeä sillä se antaa meille tilaisuuden pilkistää mitä tapahtuu Berliinissä ja Saksassa sodanlietsonnan verhojen takana.

Ranskan luvalla Berliinissä julkaistavan "Kurier"-lehden päätoimittaja Paul Bourdin ensiksi julkaisi "Protokolla M:n" ja vakuutti sen alkuperäiseksi.

Kuka on Herr Bourdin? Kun hänen hyväksyttiin Saksan Sanomalehtimiesliiton Berliinin osastoon, niin hän täytti kysymyskaavakkeen seuraavasti: "Deutsche Allgemeine Zeitungin Parisin kirjeenvaihtaja toukokuuhun 1944 asti." Hän oli Saksan natsien raskaan teollisuuden lehden edustaja toukokuuhun 1944 asti.

Hän ei paljastanut sitä tosiasiaa, että hän oli aktiivinen natsien sanomalehtimies natsihallituksen kukistumiseen saakka.

JUUTALAISTEN RYÖSTÄJÄ

Lopuksi on mies, jonka nimi on Arno Scholz. Hitlerin alaisena hän omisti tehtaan, joka tuotti painotuotteita. Propaganda- ja ilmaministeri olivat hänen ostajapiirissään. Hän rakensi tehtaan juutalaisilta takavarikoiduista arjalaistetuista omaisuuksista.

Tämän omaisuuden omistajan ominaisuudessa hän oli jäsenenä natsien kauppaneuvostossa 12 vuotta.

Länsialueilla korkeissa asemissa olevien henkilöiden mielestä hän on erinomaisen sopiva nykyiseen asemaansa — uskokaa jos tahdotte — brittiläisten luvalla julkaistavan Berliinin "Telegrafin" päätoimittajaksi. Tämä on eniten levinnyt lehti Berliinissä.

Tässä on kuva länsi-Berliinin sanomalehtimiesten valiojoukosta, jotka jatkavat saman asian ajamista kuin mitä he tekivät Hitlerin hallituksen aikana.

Tällaiset lehdet eivät valaise ihmisille tietä, vaan pimentävät sen.

Tällaiset lehdet eivät hälvennä sumua, vaan tekevät sen sakeammaksi.

Tällaiset eivät tee sokeaa näkeväksi, vaan näkevän sokeaksi.

Niihin ei kirjoiteta musteella, vaan verellä.

PÄIVÄN PAKINA

Porvarilehdetkin puhuvat joskus totta

Kotipuolessa sanottiin, että "kun oikein kovalle ottaa, niin koiraskin munii".

Tämä pitää erikoisesti paikkansa porvarilehtiin nähden.

Porvarilehtien "puolueeton uutispalvelu" kuvastuu kaikkein kurjimpana lakkotaistelusta. Tavallisesti siinä tapahtuu, että lakkolaisia puolustavista seikoista ei kirjoiteta mitään ja lakkokomitean lausunnot heitetään paperikoriin. Mutta jos esim. tuhannen lakkolaisen keskuudesta löytyy kourallinen karvajalkaisia rikkureita, niin heitä kuvataan, ylistetään ja mainostetaan kaikella mahdollisella tavalla.

Mutta kuten sanottu, kun "oikein kovalle ottaa, niin koiraskin munii", sillä porvarilehdet ovat nyt joutuneet sellaiseen tilanteeseen, että kokonaan vaikenemisella ei enää tukahduteta työväenliikkeen rientoja. Sitäpaitsi on totuuttakin harrastettava ainakin siteeksi, ettei tule kokonaan ylenkatseen kohteeksi kansanjoukkojen keskuudessa.

Tässä olisi muutama esimerkki:

Porvarilehdet ja niiden linjaa orjamaisesti seuraavat, muuten vain-porvarit, jotka luulevat olevansa porvareita vaikkeivat olekaan (kuten Canadan Uutiset, Toronton Vapaa Sana jne.) ovat kiven kovaan väittäneet, että sosialismia kehnompaa järjestelmää ei voi olla, koska kerran on siten, että ilman kapitalismiljoneereja ei voida tulla toimeen. Tämän juurevan väitöksensä tueksi ne osoittavat sormellaan sosialistista Neuvostoliittoa ja selittävät tavallisesti tähän tapaan: Siellä ei ole mitään muuta paitsi takapajuisuutta, ei atomipommeja, eikä kunnollisia lentokoneita, puhumattakaan nyt muista teknillisistä saavutuksista, sillä ryssän täytyy olla savijalkaisen jättiläisen siihen asti kunnes se palauttaa tsaarien hallitusvallan.

Mutta vappujuhlien yhteydessä kuultiin kummia. Ensinnäkin on huomattava, että niin hyviä valehtelijoita ja sumuttajia kuin porvarilehdet ovatkin, ne eivät sentään voineet tehdä tyhjäksi sitä tosiasiaa, että työväen kansainvälinen solidaarisuuspäivä vappu on olemassa ja että vappujuhlia ja -mielenosoituksia järjestettiin kautta maailman. Toiseksi nämä "vapaan sanomiston" ritarit joutuivat hammasta purren selittämään lukijakunnalleen, että Moskovan vappujuhlan yhteydessä toimeentu ilmanäytös oli hyvin "vaikuttava", sillä siihen osallistui Moskovan radion mukaan maailman nopeimpia reaktio-koneita, jotka länsimaisten huomioitsijain arvion mukaan lensivät noin 450 mailin tuntinopeudella, mitä nopeammin ei näiden eksperttien mukaan juuri voida läheisessä ryhmämuodostelmassa lentää.

Kun oikein kovalle ottaa, niin porvarilehdetkin joutuvat siis myöntämään totuuden ja kertomaan, että osaavat ne maailman ensimmäisen sosialistisenkin maan ihmiset rakentaa nopeita lentokoneita — ja epäilemättä myös muutakin tauhkaa.

Toinen samansuuntainen esimerkki saatiin Pariisin rauhan kongressista.

Mikään määrä valhettelun ja mustamaalauksen taitoa ei tehnyt olemattomaksi sitä tosiasiaa, että Parisissa kokoontui noin 46 maan rajojen sisällä asuvien noin 600,000,000 ihmisen edustajat keskustelemaan yhteisestä toimintasuunnitelmasta kansainvälisen rauhan hyväksi. Ja pahin puoli asiasta oli porvarilehtien kannalta katsoen se, että tieto Pariisin rauhankongressista levisi kulovalkean tavoin kautta maailman porvarilehtien välitolopolitiikasta välittämättä.

Näin muodostui niin kova paikka, että porvarilehtienkin täytyi kertoa Pariisin rauhankongressin tapahtumista yhtä ja toista tosiperäistäkin.

Melko varmaa on myös se, että vaikka täkäläiset porvarilehdet eivät ole erikoisen kiintyneitä Torontossa viikon kuluttua pidettävästä Canadan rauhankongressista, mutta jos siinä kokoontuu satoja eri yhteiskuntapiirejä edustavia vaikutusvaltaisia henkilöitä, niin porvarilehtien on hyvin vaikea siitäkin kokonaan vaieta, sillä "mikään muu ei menesty niin hyvin kuin menestys".

Täten voidaan todeta, että vissien tapahtumien oma paino pakottaa porvarilehdetkin jollakin tavoin esittämään vähän muutakin kuin sotaisten suurkapitalistien asiaa ja puhumaan joskus vähän tottakin.

Mutta paras keino tositietojen hankkimiseksi nykyisessä murroskaudessa on sittenkin se, että tilataan, luetaan ja rakennetaan työväenlehtiä. — Känsäkoura.

Timminsiläisten huomioon!

Timmins. — (Sähkösanoma) — Mattawalaisen mrs. Saaren, kahdeksan lapsen leskiäidin, jolta paloi koti äskettäin, hyväksi pidetään tilaisuus tk. 7 p:nä kello 9 illalla Timminsin haalilla. — J. Henrickson.

Elokuva Nyrnbergin oikeusjutusta länsi-Ontariossa

Port Arthur. — Kun elokuva "Nurenberg Trials" valmistui ja sai Canadassa esitysluvan, alettiin kahdeksan kuukautta sitten neuvotella sen länsi-Ontarioon saamisesta. Kierrettyään ympäri maan teattereissa se saapuu nyt ensi kerran länsi-Ontarioon.

"Nurenbergin oikeusjuttu" esitetään seuraavasti toukokuun ajalla:

Finlandissa torstaina tk. 12 p:nä, alkaen klo 1 ip. CSJ:n osaston haalilla.

Fort Francesissa torstaina 12 p:nä, alkaen klo 8 illalla ukrainalaisten Labor-temppelissä.

Nolalussa lauantaina tk. 14 p:nä, alkaen klo 8.30 CSJ:n osaston haalilla.

Kaministiquiassa sunnuntaina tk. 15 p:nä, alkaen klo 1.30 iltapäivällä CSJ:n osaston haalilla Pohjolassa.

Port Arthurissa sunnuntaina 15 p:nä, alkaen klo 7 illalla CSJ:n osaston haalilla.

Fort Williamissa maanantaina tk. 16 p:nä, alkaen klo 8 illalla ukrainalaisten Labor-temppelissä Ogden-kadulla.

South Gilliesissä tiistaina tk. 17 p:nä, alkaen klo 8 illalla Community-haalilla.

Suomalaisia yllämainituilla paikkakunnilla pyydetään ottamaan ajat ja paikat huomioonsa ja järjestämään omat asiansa niin, että sopii tulla katsomaan tätä mahtavaa elokuvaa. — ATH.

Suomen porokanta 135,000 kappaletta

Helsinki. — (S-S) — Poroja maassamme on nyt n. 135,00 kappaletta vastaavan luvun ollessa viime vuonna n. 105,000.

Poroja vähennettiin viime teurastuskaudella vain 12 pros., mutta menekksi ei sittenkään ollut riittävä Entisinä hyvinä vuosina saattoi teurastus kohota 20 prosenttiin ilman ylitarjonnan haitallisia seurauksia. Valuuttakurssien takia eivät esimerkiksi Ruotsi ja Norja ole nyt kuitenkaan osoittaneet samaa halua porokauppoihin kuin ennen sotia. Norjan kanssa tehty kompensatiokauppa, joka käsitti 150,000 ruhokilon viennin sekä 30,000 ruhokilon vienti Ruotsiin pelastivat kuitenkin osittain tämän vuotisen tilanteen. Kaikkiaan teurastettiin 15—16,000 eläintä, joista vientiin toimitettiin 4—5,000 eläintä.

SITÄ ja TÄTÄ

SAALI ÄITIÄ

Pikku poika: "Äiti, mihin aikaan päivästä minä synnyin?"

Äiti: "Jokseenkin keskiyöllä."

Poika: "Minun käy sinua sääli, äiti, että herätin sinut silloin kesken unesi."

★ ★ ★

TODELLAKIN

Kaksi ystävystä istui oluttuvassa kun eräs nuori mies käveli heidän pöytäänsä ja yrittäen olla vitsikäs silitteli toisen pöydässäistujan kaljua päälakea ja sanoi:

"Tiedätkö, Sam, että sinun pääsi on niin sileä, että se tuntuu aivan kuin minun vaimoni sääreltä."

Sam kosketti päätään: "Hitto vieköön, niin tekeekin", sanoi hän.

★ ★ ★

HARJOITTELI

Lääkäri oli hyvin tyytyväinen potilaansa tilaan, joka osoitti kehitystä hyvään päin. Hän sanoikin:

"Te yskitte paljon helpommin tänä aamuna."

"Totta kai hitto vieköön, kun harjoittelin yskimistä koko viime yön", vastasi potilas.

★ ★ ★

Englannissa oli eräänä päivänä Shrewsburyn oikeudessa käsiteltävänä vuokrajuttu. Erään pienen kämpän vuokralainen halusi vuokraa alennettavaksi sen takia, kun talossa oli niin paljon hiiriä. Talon omistaja sanoi, ettei talossa ole kuin yksi ainoa hiiri.

Tähän sanoi vuokralainen: "Jos kämpässä on vain yksi hiiri, kuten isäntä sanoo, niin kyllä sillä täytyy olla ainakin puukengt jaloissaan, sillä niin kovaa melua se pitää."

Vuokra oli ennen 25 shillingiä viikossa, mutta nyt se on 17 shillinkiä ja 6 pennyä.

★ ★ ★

PAPAN KANSSA

Pikku Evert oli pahalla tuulella eikä tahtonut ruveta nukkumaan. Vanhanaikainen ja harras isä torui:

"Katsoppas nyt, ellet rupea nukkumaan, niin sinä et pääse taivaaseen".

"En minä halua mennäkään taivaaseen", tenäsi poika. "Minä haluan tulla sinne minne pappakin menee."

★ ★ ★

LYKKÄSI VUODELLA

Skotlantilainen eukko tuli valokuvaajan luo ja kysyi:

"Voisinko minä täällä saada valokuvatuksi lapseni?"

"Tietysti, tämähän on juuri sitä varten", sanoi valokuvaaja.

"Ja paljonko se maksaisi?"

"Taalan tusinalta."

"Siinä tapauksessa", tuumi eukko, "tulen ensi vuonna, sillä minulla on niitä vasta yksitoista."

★ ★ ★

MAITOMIES VAIHTOI

Ulkona kaupungista virka-asioilla oleva kitsas aviomies lähetti vaimolleen tämän syntymäpäivälahjaksi shekin, joka oli kirjoitettu miljoonalle suudelmalle. Vaimo, joka oli odottanut jotain uutta vaatetta tai korua, oli pettynyt ja lähetti miehelleen postikortin:

"Rakas Jim. Kiitos syntymäpäiväshekistäsi. Maitomies vaihtoi sen minulle tänä aamuna."

★ ★ ★

KOULUSSA

Opettaja: "Eikö ole ihmeellistä, lapset, että kananpojat selviytyvät kuorestaan omin voimin?"

Oppilas: "Mutta minusta on ihmeellisempää, että ne pääsevät sinnekin sisälle."

★ ★ ★

KIRJALLISTA VARKAUTTA

Toimittaja: "Oletteko te kirjoittanut tämän runon?"

Runoilija: "Jokaisen rivin."

Toimittaja: "Sitten minä olen erittäin iloinen tavatessani teidät, Eino Leino. Minä olen luullut, että te olette kuollut."

★ ★ ★

"Lomakysymys ei näytä kiinnostavan sinua ollenkaan."

"Ei ollenkaan, sillä minun työnantajani määrää koska saan loman ja vaimoni määrää missä sen vietän."

[C]LUB NEWS

[...]Anxious to [W]ork on Field

[Sud]bury we've been waitin[g] [...] the warm weather t[...] [...] can again begin on the [...] At last reports the fiel[d] [...] and muddy but drying [...] an start work on the [...] day now as a quantity [...] as delivered this week [...] an thank our inside man [...] er yard. He got in the [...] us on a number of the [c]onstruction shacks which [s]crapped. He saved us a [...] money with that deal. [...]les Sandberg sends his [T]oronto. At the present [...] hard in the interests of [...] industry. He especially [r]eporter to note (this was [...]) that he had worked [...] without a loss. [...]annisto (Jack) has been [...]e up bowling and jitter- [...] a spell as he had his [...] last week. Appendecto- [...]ting to be a hobby in the [...]ems. — L.

[W]oman to Be [...]ng Officer

— Mrs. Zetta Howe, To- [...]e first woman to be ap- [R]eturning Officer in a Do- [...]ion. She has been chosen [...]st.

[...]al years after Confedera- [...]ffs or Registrars of Deeds [R]eturning Officers. Then [...]e was changed to appoint- [...]ng Officers for each elec- [1]925 Parliament placed the [p]ermanent basis, the same [...]continuing as long as his [...] satisfactory.

[...] EVERYTHING

[...]e to work — it is the price [...]

[...]e to think — it is the source [...]

[...]e to play — it is the secret [...]l youth.

[...]e to read — it is the foun- [...]sdom.

[...]e to be friendly — it is the [...]ppiness.

[...]e to dream — it is hitching [...]n to a star.

[...]e to love and be loved — it [...]lege of the gods.

[...]e to look around — it is too [...]y to be selfish.

[...]e to laugh — it is the music [...]l.

[...]Sitting Degree

[...]on, Vt. — A kind of "degree [...]sitting" was announced re- [...] the University of Vermont. [R]obert H. Kroepsch said that [comm]encement June 1 there will [...]as not only for the graduates [...]ed school but also for their [...] of wives who minded the [...]le their spouse studied.

[...] a husband or wife did other [...] jobs than baby-sitting that [...]nored, too, the dean said.

[...]pputervehdys!

[...] ja Kaarlo Toikka, [...]ng Lake, Ont.
[...] A. Peräkylä,
[...] R. 1, Port Arthur, Ont.

[...]H PORCUPINE, ONT.
[K]antokoski
[...] Lammi ja perhe
[...] John Koski
[...] Elmer Pasanen

Young Leningraders Applaud Plea of Philadelphians

A message of peace anl friendship from the youth of Philadelphia to the young people of Leningrad has brought a warm response and a statement that "war can and must be averted."

The Leningraders met March 26 in the brilliantly illuminated hall of Tavricheski Palace to raise their voices in reply to the open letter from the Young Progressives of America. In their message of friendship to the youth of the Soviet city, the Philadelphians had denounced the conspiracy to unleash a third world war against the Soviet Union, and said they had exposed and would continue to expose "those who refuse to accept the Soviet Union's offer of peace talks, who instead turn to military pacts and agreements while hypocritically talking 'peace'."

A group of 2,000 representatives of Leningrad young people gathered at the palace hall after receipt of the American letter. They included Stakhanovites and engineers from factories and transport organizations, students of higher institutions of learning and technical colletes, workers in science and art.

On behalf of the youth of Leningrad, the meeting unanimously approved the following letter of reply to the Philadelphians:

"Dear Friends:

"Having read your open letter, we young men and women of the heroic city of Leningrad convey our cordial greetings to the progressive youth of Philadeplhia. With all our hearts we support your aspiration for peace, for consolidaticn of friendship with Soviet youth.

"Leningrad youth, like all Soviet youth, stands for the cause of peace, democracy and progress. All our efforts are now directed toward peaceful construction, the mastering of the most progressive science and technique in the interests of the economic and cultural flourishing of our beloved homeland.

"We wholeheartedly support the policy of our Soviet Government, which staunchly and consistently struggles for peace and friendship among the peoples of all countries, for a reduction of the armaments of all the major countries and for prohibition of the atomic weapon.

"The youth of our country actively struggles for the unity of democratic youth and supports every undertaking aimed at the consolidation of peace.

"The forces of peace and democracy are growing and strengthening every day.

"We are deeply convinced that if the peoples of all countries oppose the warmongers with firm determination to defend the cause of peace, then the reactionaries will not succeed in unleashing a new war. War can and must be averted. This is a matter of vital interest both for the peoples of the Soviet Union and of the United States, as well as of all other nations. The youth of our country and of all other countries is particularly interested.

"We call on you progressive youth of Philadelphia to struggle tirelessly fcr universal peace and democracy, together with all the democratic youth of the world.

"Long live friendship between the Young Progressives of America and the youth of the Soviet Union!"

—Oletteko jo uusineet VAPAUDEN tilauksen?

Hiya, spring! The bees is buzzin' and the buds is burstin', so Stan Francis, emcee of the cross-country quiz broadcast "Share the Wealth", take time off for a tandem ride in the country to show off their new spring duds. The loud plus fours belong to Stan, who poses Share the Wealth questions and that's Cy Mack bringing up the rear — the fellow who hands out the prizes to members of the studio audience who answer Stan's questions correctly. Share the Wealth is heard Saturdays at 8.30 p.m. on the CBC Trans-Canada network.

U. of T. Engages 3 British Professors

Toronto. — Appointment of three British teachers as guest professors at the University of Toronto during the 1949—50 fall term was announced recently by Dr. Sidney Smith, university president.

Prof. W. G. S. Adams, fellow of All Souls College, Oxford, and L. A. Willoughby, Professor of German at the University of London, will lecture to graduate and undergraduate students. Keith G. Feiling, Oxford professor of modern history and former lecturer at the university here, will give history lectures.

A JEWEL OF WISDOM

— All the world's a camera. Smile please!

Mrs. Katri Riksman lähetti arvokkaita kirjoja arkistolle

Eilen saapui Canadan Suomalaisten Arkistolle erittäin arvokas paketti mrs. Katri Riksmanilta Sointulasta. Tämä Sointulan veteraani lähetti neljä sellaista painotuotetta, joita ei ollut entuudestaan arkistossamme, nimittäin Sointulassa vuonna 1904 painetun 128-sivuisen kirjan "Luonnollinen uskonto", Port Arthurissa Työkansan kirjapainossa painetun "Työkansan Nuoli II" vuodelta 1910, 80-sivuisen "Kevät Valo"-nimisen julkaisun vuodelta 1911 ja Felix Hyrskeen kustannuksella Port Arthurissa 1911 painetun Hijoppi Rotilaisen 64-sivuisen näytelmän "Uskovaisia aaseja". Näiden lisäksi oli paketissa kaksi sellaista teosta, joita arkistossamme oli entuudestaan yksi kappale, nimittäin Nanaimossa 1902 painettu 40-sivuinen kirjanen "Perusohje raamatun ymmärtämiseen" ja "Pöytäkirja Suomal. (Työkansan) Kustannusyhtiön vuosikokouksesta, joka pidettiin Työn Temppelissä Port Arthurissa 16 — 19 maalisk. 1914". Käärössä oli myöskin Yhdysvalloissa julkaistun "Urheiluviestin" ensimmäinen numero, jossa on yksiä ja toisia tietoja Canadastakin ja "Mallisaarella"-niminen "luettava näytelmä", joka on ilmeisestikin kirjoitettu Kalevan Kansan siirtolayrityksen johdosta ja on sellaisena arvokas lisä arkistomme Malkosaarikokoelmaan. Meillä ei ollut vihjaustakaan sellaisen teoksen olemassaolosta. Se on painettu 1936 Helsingissä.

Tuhannet kiitokset Isoäidille arvokkaasta lahjoituksestaan!

Aikaisemmin oli arkistomme saanut seuraavat lahjoitukset, joista lausumme kiitokset kaikille lahjoittajille:

Mrs. H. Wuori lähetti South Porcupinesta viisi Metsätyöläis-lehden numeroa, joista pari oli sellaisia, joita ei ollut entuudestaan arkiston kokoelmissa. Lehdet oli lahjoittanut Frans Mäkelä.

Mrs. Mandi Ojala Beaver Lakelta lahjoitti Päiviö-kokoelmaamme "Murrosajan lauluja"-nimisen teoksen, jossa on etupäässä Päiviön runoja.

Mrs. Ida Mäki Finlandista lähetti Canadan Suomalaisen työväestön kevätjulkaisun "Airue" vuodelta 1912 ja kaksi Päiviön kirjoittamaa teosta, joista toinen oli "Murrosajan lauluja", joita arkistolla on nyt tarpeeksi.

Mrs. Henni Bell Vancouverista lähetti muistelmia Kalevan Kansan ja Sammon Takojain siirtolain asioista.

Mr. Alex Koivunen Chicago Minelta lähetti hyvin säilyneen kappaleen "Murrosajan lauluja".

Vielä kerran kiitokset kaikille lahjoittajille.

Canadan Suomalaisten Arkiston puolesta H. Sula, arkistonhoitaja.

Tuplaikkunat kannattavat

Talven päätyttyä on sopiva aika suunnitella tuplaikkunoita tai kaksinkertaisilla laseilla varustettuja ikkunoita lämmön säästämistä varten. Kaksinkertaiset lasit ikkunoissa tai tuplaikkunat säästävät puolella sitä lämmön haihtumista mikä tapahtuu ikkunain kautta.

Jos keskinkertainen canadalainen koti on 30x30 jalkaa ja siinä 120 neliöjalkaa ikkunoita, niin tämä tarkoittaa, että talven kuluessa säästetään tonni kivihiiltä tai 168 gallonaa polttoöljyä.

Kalle Kielinen kuoli Fort Williamissa

Port Arthur. — Paikkakunnallamme on ollut monia kuolemantapauksia ja nyt taas huhtikuun 27 p:nä saatettiin viimeiseen lepoon yksi toveristamme, nimittäin Kalle Kielinen Fort Williamista. Hän kuoli äkkiä sydänhalvaukseen vierailessaan tuttavansa luona Fort Williamissa. Kalle Kielinen oli 52 vuoden ikäinen ja on asunut sekä työskennellyt monia vuosia Fort Williamissa. Joitakin vuosia sitten hän asui ja työskenteli Vancouverissa.

Vainaja kuului CSJ:n Port Arthurin sekakuoroon Kaikuun sekä aikaisemmin CSJ:n Fort Williamin osastoon sekä muihinkin järjestöihin.

Tämän kirjoittajalla ei ole tietoa onko hänellä omaisia Suomessa, mutta ei tietääkseni ole ainakaan täällä Canadassa. Keveät mullat haudallesi työläistoveri, sillä sinun osaltasi on päivätyö loppuun suoritettu. Me, jotka vielä täällä aherramme teemme voitavamme viedäksemme eteenpäin niitä ihanteita joista usein puhuit ja toivoit niiden toteutuvan. Kesken jäi luova työsi mutta elämän ratas sittenkin pyörii eteenpäin vaikka jotkut kesken sen pyörimisen menevät pois. Lepää rauhassa, toveri. — TAS.

Canadan rauhankongressi alkaa tk. 6 p:nä Torontossa

Toronto. — Canadan yleinen rauhankongressi alkaa täällä perjantaina tk. 6 päivän iltana ja jatkuu seuraavat kaksi päivää. Kongressin odotetaan saapuvan toistatuhatta edustajaa, edustaen unioita, naisten ja nuorison järjestöjä, kulttuurijärjestöjä, kirkollisia järjestöjä, y.m. rauhaa kannattavia järjestöjä ja ryhmiä eri puolilla maata.

Kongressin avajaistilaisuus pidetään Massey-haalilla, kello 8 illalla. Lauantaina kongressi jakaantuu eri jaostoihin, jotka kokoontuvat 10 Lansdowne St.

Lauantai-iltana on edustajien ja heidän ystäviensä illanvietto, joka pidetään 83 Christie St.

Sunnuntaina kongressi jatkuu samassa paikassa kuin lauantainakin, 229 College St. ja sen odotetaan päättyvän sunnuntai-iltaan mennessä.

Perjantai-illan tilaisuus Masseyhaalilla ei ole yksinomaan kongressin avajaisistunto, vaan samalla myöskin mielenosoitus rauhan puolesta. Väliaikaisen rauhankomitean puheenjohtaja, tri J. G. Endicott, esittää siellä kongressin pääpuheen, osoittaen sen suunnan jonka pohjalla kongressin keskustelut tulevat jatkumaan seuraavat kaksi päivää.

Tämä tilaisuus on avoin muillekin eikä vain kongressin varsinaisille edustajille ja rauhaa kannattavien torontolaisten odotetaan käyttävän hyväkseen tätä tilaisuutta osoittaakseen mieltään rauhan puolesta imperialistien suunnittelemaa ja valmistelemaa sotaa vastaan. Massey-haalin odotetaan silloin joutuvan samanlaiseen piiritykseen kuin missä se oli viime syksynä Canterburyn dekaanuksen puhuessa siellä. — g.

Myyjäiset Torontossa

Toronto. — Tämä on viimeinen huomautus niistä naisten järjestämistä kevätmyyjäisistä jotka pidetään lauantaina toukokuun 7 pnä alkaen kello 6 i.p. Siellä on paljon arvokkaita käsitöitä ja päävoittona kuulun olevan arvokas astiakalusto.

Tanssin tahti on varmasti jokaisen jaloille sopiva sillä Hunnakko ja Turkia huolehtivat soitosta. Haalilla siis tavataan. — L. J.

100-vuotiaana isäksi

Moskova. — Neuvostoliitossa on enemmän kuin 29,000 yli 100-vuotiasta. Vanhin heistä on maanviljelijä Mamsyr Kiut, joka on syntynyt 1700-luvun lopussa. Hän voi hyvin huolimatta metsualemimaisesta iästään. Hänen perheeseensä kuuluu 60 jäsentä. Nuorin pojista lähentelee 50. ikävuottaan ja isä oli hänen syntyessään lähes 100-vuotias.

Timminsissä on kuorojen konsertti ensi sunnunt., seuraavana So. Porcupinessa

South Porcupine. — Naisten kerhon järjestämät myyjäiset, joista mainitsin aikaisemmin, pidettiin täällä viime kuun 28 p:nä. Yleisöä kierteli myyjäisissä kuin ainakin markkinoilla, vaikka kysyntä ei muodostunut niin suureksi kuin joulun aikaisissa myyjäisissä. Mutta parhaat tavarat menivät kuin kuumille kiville ja pitkät myyntipöydät tyhjentyivät hyvässä järjestyksessä. Naiset olivat kaiken uhrauksensa tulokseen tyytyväisiä.

Lasten osasto oli myyjäisissä mielenkiintoinen katseltava. Siinä oli kaikenlaisia "tinksejä" aina kahvileipiin ja "keekiin" saakka. "Pop Cornit" olivat myöskin kotitekoisia ja niillä näytti olevan kova menekki — niitä ostivat itse valmistajatkin. Vanhempi väki myöskin innostui niitä syömään (en tiedä miten saivat nukutuksi seuraavana yönä). Myyjäisten lopussa sanoi eräs tyttö minulle: "Velat saatiin maksetuksi ja profiittia tehtiin latsusti."

Sekakuoromme konserteista on ollut tointa viime viikkojen ajan. En tiedä, kuka Niemen talossa on lypsänyt lehmät, mutta aina ovat Lily ja Toivo olleet paikalla, kun on alettu näytelmän harjoitukset. Paljon on ollut hommaa mutta paljon tulee arvoisalle yleisölle katsomista ja kuulemista. Uskon, että moni vie mukanaan konserteistamme kauniit muistot ja säilyttää niitä mielessään kauan aikaa.

En malta olla juttelematta konserteissamme esitettävistä lauluista. Kun viime keväänä pidimme konsertin, eräs Eteläpohjanmaalta syntyisin oleva henkilö vähän niinkuin "kikki", ettei hänen maakuntansa lauluja ollut ollenkaan ohjelmistossa, vaan laulettiin enemmän Karjalan puolen kauniita lauluja. Nyt tämä epäkohta on korjattu. Tervehdimme eteläpohjalaisia laululla "Alatalon Anni". Käsitäin, että monet kauhavalaiset ovat koettaneet nuorina tuota laulua laulaa heinä- ja puukuorman päällä tuulen puhaltaessa puhelinlankoihin ja antaessa lisäharmoniaa — ainakin siihen kohtaan, missä puhutaan Annin punaisista poskista. Mutta vaikka olisi ollut kyvykkäskin laulaja, niin hänen äänensä on aivankuin hyttysen hyrinää elefantin korvan juuressa, jos sitä verrataan meidän yli 40 henkeä käsittävään kuoroomme. Uskon, ettei tätä laulua jätä kukaan elossa oleva kauhavalainen kuulematta. Toiset rientävät pitkienkin matkojen takaa sitä kuulemaan.

No entäs savolaiset? Heitä ei tosin olen paljon tällä perukalla, mutta on sentään joitain. Esitetäänpä heille "Hääpolska". Kaikki tuntemani savolaiset ovat hyviä tanssimaan ja tämä on reima tanssikappale. Tai esitetään vaikka "Saaristopolska", jossa puhutaan vesistöistä, rannoista, kalalokeista, joten siinä on jonkinlaista kalakukon tuntua.

"Ero kotitalosta" on virolainen kansanlaulu, kaunis ja sisältörikas, mikä on omistettu äidinpäivän lauluksi. Sitä tulevat varmaankin kuuntelemaan Tornin Jooseppi ja Manti sieltä Timminsin takamailta. Monia muita kauniita lauluja kuten "Finlandia", "Virta soljuu" ym. ovat juhlallisia kuultavia.

Niin, arvoisa lukija. Panepa mieleesi konserttiajat. Ensi sunnuntaina CSJ:n Timminsin osaston haalilla ja viikkoa myöhemmin South Porcupinen haalilla. Katso, kummassa kylässä sinun sopii paremmin nauttia tästä kauniista ohjelmasta. — H.

Port Arthurin Isku viettää vuosijuhlaansa sunnuntaina tk. 8 päivänä

Katsaus Iskun toimintaan sen perustamisesta asti

Port Arthur. — Täkäläisen v.- ja u.-seura Iskun vuosijuhlaa vietetään CSJ:n osaston haalissa sunnuntaina toukok. 8 pnä. Sen johdosta on paikallaan luoda lyhyt silmäys seuran vaiheisiin. Vanhojen muistoonpanojen mukaan perustettiin Isku syysk. 28 pnä 1924, samoihin aikoihin kuin CSJ:n osasto sai katon päälleen vanhasta vääräseinäisestä Työkansan talosta. Sitä ennen toiminut voimistelu- ja urheiluseura meni Temppelin mukana uusiin käsiin. Sen perintönä toimii luultavasti edelleenkin v.- ja u.-seura Nahjus Temppelissä.

Isku oli perustamisensa jälkeen toiminnassa noin puolentoista vuoden ajan koska aikakirjat todistavat, että "viimeinen kokous" pidettiin maalisk. 28 pnä 1926. Seura herätettiin uudelleen henkiin heinäk. 7 pnä 1927. Syyskuun 17 pnä 1928 alkoivat ensimmäiset kolmiviikkoiset voimistelujohtajakurssit CSJ:n Fort Williamin osaston haalissa Yrjö Ahtion johdolla.

Elokuun 7 pnä 1932 pidettiin Iskun toimesta alueen voimistelu- ja urheilujuhla Punaisessa puistossa. Juhlaan osallistui yli 70 voimistelijaa, tyttöjä ja poikia, sekä useita kymmeniä urheilijoita. Pari vuotta myöhemmin pidettiin Iskun järjestämät mestaruuskilpailut, joihin osallistui 104 urheilijaa mm. Timminsistä, Sudburysta ja Torontosta. Heidän joukossaan oli myöskin Iskun kasvatti, 10-ottelija Jussi Niemi.

V. 1927 henkiin herätetyn Iskun toiminnassa ilmeni ripeä nousukausi vuoteen 1936 saakka. Pääasiasta Iskun aloitteesta kohosi länsi-Ontarion alueelle kaikkiaan 14 seuraa, jotka olivat elinvoimaisia ja ahkerassa toiminnassa. Iskun järjestämiin painikilpailuihin osallistui kilpailijoita pitkienkin matkojen takaa. Bennettin nälkävuosina kulkivat kilpailijat tavarajunakyydissä. Seurat huolehtivat, että kilpailijoille löydettiin jotakin purasemista, että kenenkään ei tarvinnut nälissään matolle mennä. Urheilijoiden sisukkuus ja toverillinen innostus jättivät niinä aikoina mukana olleille kauniita muistoja.

Tätä nousukautta seurasi sitten lamaannuskausi. Ensiksikin siihen vaikutti se, että ruvettiin liian varhain canadalaistuttamaan supisuomalaisia seuroja, joille annettiin englanninkieliset nimet jne. Tuloksena oli, että yhteen aikaan oli tämän yleiscanadalaisen liiton johto muodostunut pelkästään suomalaisista jäsenistä. Tämänkin alueen seurojen toiminta rupesi kaiken johdosta lamaantumaan. Siihen vaikutti vielä sekin, että huomattava osa seurojen aktiivisista toimitsijoista siirtyi Neuvosto-Karjalaan ja osa lähti myöhemmin Espanjaan taistelemaan fasismia vastaan. Loppuiskun alueemme urheilutoiminnalle antoi sitten se hallituksen toimenpide kun pantiin munalukot CSJ:n haalien oviin.

★ ★ ★

Nykyinen nouseva seuramme "Isku" herätettiin henkiin jälleen toukok. 6 pnä 1946. Seuramme joukko on nuorta polvea, mutta tulevaisuus kuuluukin nuorelle polvelle ja meillä on se vakava käsitys, että Isku tulee vielä kerran nousemaan entiseen kukoistukseensa, jos vaan onnistumme saamaan innostuneita ohjaajia eri aloille. Iskun nykyinen voimistelun johtaja G. Saivo on tehnyt hyvää työtä nuoren väkemme keskuudessa. Toivottavasti hänellä riittää innostusta edelleenkin moneksi vuodeksi, uhratakseen vapaa-aikansa Iskun voimistelijoiden johtamiseen.

Vanhoja muistiinpanoja penkoessani olen havainnut, että toveri Saivo on ollut mukana voimistelutyössä heti tälle paikkakunnalle saavuttuaan. Kahdenkeskeisessä keskustelussa olen havainnut, että hän on ollut Suomessa mukana työväen urheiluliikkeessä pikkupojasta alkaen. Hän on oikeastaan kasvanut siihen kiinni, joten siitä ei saata irtaantua ennenkuin pannaan muutama jalka multaa miehen päälle. Tunnustus hyvän miehen hyvälle työlle.

Niinkuin jo alussa mainitsin, viettää Isku vuosijuhlaansa sunnuntaina t.k. 8 pnä. Ohjelmassa on voimisteluesityksiä y.m. Iskun jäseniltä. Kaikukuoro tulee myöskin avustamaan kuorolauluilla ja jäsentensä yksityisesityksillä. Naapuriseura "Nahjuksen" pojat ovat myöskin luvanneet rikastuttaa ohjelmaa tunnetuilla taiteellisilla esityksillään. Heillä on esiintymistilaisuus samaan aikaan jossakin muualla, mutta toivottavasti he voivat järjestää esiintymisensä kahteen paikkaan samana iltana.

Iskun vuosijuhlasta muodostuu kaikessa tapauksessa kiinnostava ilta. Yleisö täyttää silloin varmaan entiseen tapaan istuimet viimeistä tilaa myöten. — Losojätkä.

Prof. Elfing kutsuttu Yhdysvaltoihin

Helsinki. — (S-S) — Helsingin yliopiston professori Erik Gustav Elfving on saanut kutsun saapua vierailevana matemaattisen tilaston professorina luennoimaan Cornellin yliopistoon New Yorkiin valtiossa kahden vuoden ajaksi heinäkuun 1. päivästä 1949 lähtien.

Kiinnostus matemaattista tilastotutkimusta kohtaan on Yhdysvalloissa suuri ja sitä varten on perustettu useita tutkimuskeskuksia. Tällainen keskus aiotaan perustaa myös Cornellin yliopistoon, missä tutkimus olisi kiinteässä yhteistoiminnassa maatalouden, tekniikan ja sosiaalisen tutkimuksen kanssa.

Tehtyyn tiedusteluun prof. Elfving on vastannut, ettei hän suostu pysyväisesti jäämään Amerikkaan.

Iäkäs suomalainen kuoli Sylvan Lakella Albertassa

Sylvan Lake, Alta. — Ilma on edelleen sievää, ruoho alkaa vihertää ja lehti tulla puihin. Olisi toivottavaa, että saataisiin sadetta ja kai sitä pian saadaankin. Me ihmiset olemme tyytymättömiä, sillä napisemme kun on kuivaa ja taas jos sataa, tulee sitä liikaa. Ei siis koskaan ole tarpeeksi poutaa eikä sadetta.

Täällä meidän kylässämme sattui kuolemantapaus huhtikuun 18 p:nä, kun Oscar Salo muutti tuonelaan 74 vuoden ikäisenä. Sairaita on myöskin, mutta ei kai kukaan oikein vakavasti.

Lämpimät kevättervehdykset kaikille Vapauden lukijoille. — Elisa.

— Rakkaus ei ihmisessä pysy milloinkaan aloillaan, se kasvaa aina, joko ylös- tai alaspäin. — Levin Schucking.

...ksi hyvää kirjaa

40%

ALENNUKSELLA

VOITTAMATON KANSA

Kirj. Vasili Grossman

[J]ännittävä, realistinen kuvaus rintaman arkipäivästä, taistelusta ja [s]odan voittaneista miehistä.

Sid. 248 sivua — Hinta $1.00

MYRSKYN SYNNYTTÄMÄT

Kirj. Nikolai Ostrovski

Tämä teos, jonka piti ilmestyä kolmiosaisena, mutta keskeytyi tekijän kuoleman takia, kuvaa Puolan tapahtumia ensimmäisen maailmansodan aikana. JÄNNITTÄVÄ ROMAANI.

Sid. 228 sivua — Hinta $1.00

[V]APAUS PUBLISHING CO. LTD.

[Box] 69 — Sudbury, Ontario

40% alennuksella

KUOPUKSEN KENGISSÄ

Kirj. AILI TERÄVÄINEN

"Tämä kertomus on valoisilta, onnellisilta koulu- ja nuoruusvuosilta, maailmasta, jonka kerran tunsin. Saadakseni sen maailman ja ajan jälleen tuntumaan todelliselta olen kuvaillut paikat niinkuin ne omilta lapsuusvuosiltani muistan, ja tapahtumat niinkuin ne olisivat voineet tapahtua."

Näin sanoo tekijä kirjansa alussa. Tämä teos on todella mielenkiintoinen tuttavuus kaikille kaunokirjallista lukemista harrastaville.

235 SIVUA — ALENNUSMYYNTIHINTA 90¢

Tilatkaa joko suoraan kirjakaupastamme tai ostakaa se asiamiehiltämme.

Vapaus Publishing Company Limited

Box 69 — Sudbury, Ontario

Vapautta leviää Port Arthuriin entistä enemmän

Port Arthur. — Näin Vapauden viimeisestä katsauksesta, että Vapauden ryntäyksessä ei tullut 400 uuden tilauksen tavoite kunnialla täytetyksi. Mitkä olivat syyt, sillä ainakin täällä tein sen huomion, että ihmiset kaikesta punakauhun lietsonnasta huolimatta pyrkivät etsimään totuutta ja siksi uusien tilausten hankinta ainakaan tällä kertaa ei näyttänyt vaikealta, vaan monet ihmiset itse tulivat ja esittivät, että he haluavat nyt tilata Vapauden.

84 uutta tilausta Port Arthurista oli ehkä suurin saavutus mitä vielä koskaan on saatu. Ettei kukaan ajattelisi, että vanhat tilaukset on vain muutettu uusiksi, voi mainita, että Vapauden uudistuksen lukukin on ollut suurempi tänä keväänä kuin mitä koskaan aikaisempina keväinä, sillä monet ovat useasti antaneet tilauksen keväällä katketa ja vasta syksyllä uudistaneet sen.

Meidän asiamiehemme ja -naisemme ansaitsevat kiitokset uutterasta työstään, sillä jokainen koetti parastaan ja siksi yhteinen saavutus ollkin loistava. Siis kiitos teille kaikille.

Muuten voi tässä samassa yhteydessä mainita, että meidän vakituisia lehtemme tilaajia on myöskin muuttanut manan majoille, joista yksi sellainen oli täällä Port Arthurissa mrs. Olga Johanson. Hän oli vuosia Vapauden tilaaja ja lukija mutta hänen paikkansa on nyt tyhjä. Ehkä joku uusista Vapauden tilaajista on yhtä uskollinen lukija kuin Olga Johansonkin oli joten keveät mullat haudallesi Olga.

Sitten lisäksi Ivar Lukkarinen Tarmolasta. Hän oli vanha veteraani ja lehtemme vakituinen tilaaja ja lukija, mutta hänenkin paikkansa on nyt tyhjä sillä hän myöskin kuoli äkkiä tyttärensä luona Tarmolassa huhtikuussa. Hänessä menetimme yhden uskollisen lehtemme ystävän, mutta hänenkin paikkansa voi ottaa joku toinen jolla on samat aatteet ja pyrkimys samaan päämäärään.

Tämän huhtikuun aikana on Vapauden tilaajia muuttanut täältä pois synnyinmaahansa Suomeen, nimittäin Kosti Koivisto ja Emil Sepponen. Nämä kaksi ovat vielä elävien joukossa joten heitä emme ole luultavasti menettäneet iäksi vaan väliaikaisesti, sillä ainakin heistä toinen aikoi palata takaisin tälle mantereelle. Toivomme heille hauskaa matkaa ja kaikkea hyvää perillekin päästyään ja kun tulette takaisin (jos tulette) niin tervetuloa taas Vapauden lukijain ja tilaajain joukkoon. — TAS.

Suomen kauppalaivasto edelleen kasvamassa

Helsinki. — (S-S) — Suomen kauppalaivasto on jatkuvasti kasvamassa, ja maaliskuun viimeisenä päivänä oli tonnistomme määrä jo 516,351 bruttorekisteritonnia. Laivoja meillä oli 643. Vuosi sitten oli kauppalaivastomme 492,833 bruttorekisteritonnin suuruinen. Kasvua on sodan jälkeen tasaisesti tapahtunut, mutta matka kauppalaivastomme suurimpaan kapasiteettiin, joka saavutettiin ennen sotaa, on vielä pitkä. Silloinhan meillä oli 760,000 bruttorekisteritonnin kauppalaivasto.

Uusia laivoja on kuitenkin ostettu ja tilattu eri yhtiöiden toimesta. Jo vuoden vaihteessa John Nurminen Oy:n osti suuren kreikkalaisen 8,000 tonnin aluksen ja saattoi sen liikenteeseen perusteellisen korjauksen jälkeen. Suomen Höyrylaiva Oy:n uusi 4 000 tonnin "Sirius" valmistunee Hollannissa vielä tämän vuoden aikana. Vuoden lopussa sama yhtiö saa uuden Rigel-tyyppisen aluksen ja huhtikuussa 3,200 tonnin Finlandia-tyyppisen aluksen. Merivienti Oy. taas saa Hollannista 6,200 tonnin aluksen, jonka rakennustyöt on jo aloitettu. Tämän aluksen on määrä valmistua v. 1950.

Ahvenanmaalaiset varustamot ovat sitäpaitsi tilanneet Hollannista pari yli 500 bruttorekisteritonnin alusta.

Mielenkiintoista kuitenkin on, että tilaajat ovat tehneet myyntitarjouksia näistä aluksista jo ennen niitten valmistumista. Tämä johtuu siitä, että mikäli eduskunnan käsiteltävänä olevat ehdotukset uusista työaikamääräyksistä hyväksyttäisiin, ei näitä aluksia voitaisi käyttää.

Liikennöiminen tulisi nimittäin näin pienten laivojen osalta tällöin kannattamattomaksi.

EEMELI MÄEN

MUISTOLLE

Kuoli toukokuun 2 p., 1946.

Jos milloin mielessäni mulla
oli huoli tai mieli paha,
tiesin luoksesi saan silloin tu'la
ja parempaa ei ollut auttajaa
mulla.
Nyt minulla on ainoastaan muisto
sinusta,
mutta se muisto ei unhoitu
koskaan.

Vaimosi Hilma ja tyttäresi
Esther Dickie perheineen.

Hiljaa kärsit tuskat, vaivat,
hiljaa sydän raukesi.
Muutit sinne miss' on rauha,
missä loppui tuskasi.

Poikasi Walter perheineen.

Toivo Edward Hendricksonin

MUISTOLLE

Kuoli toukokuun 3 päivä 1947.

Liian varhain kuolon kellot sulle soi.
Ei tarjonnut elämä ruusuja sulle,
vaan rakas olit Sinä mulle.
Sulle lepo ja rauha pyhä,
mulle kaipaus ja kaiho syvä.

Rakkaudella,

ÄITISI (Annie)
Kirkland Lake, Ontario.

Farmarien *Päiväpalsta*

Varokaa myrkkymurattia

Myrkkymuraatti (poison ivy) on ollut ja mahdollisesti tulee olemaankin useiden vuosien ajan vakava probleemi Yhdysvalloissa.

Nämä kasvit ovat harvinaisen lukuisia ja päinvastoin kuin monet muut kasvit etenevät asutuksesta välittämättä. Kyseenalaista on, voidaanko myrkkymuraattia milloinkaan kokonaan hävittää. Mutta sitä voidaan kontrolloida rajoitetuilla alueilla kotien, leirien, ym. alueilla ja tien varsilla, joissa useat ihmiset saattavat joutua kosketuksiin sen kanssa.

TULISI OPPIA SE TUNTEMAAN

Onneksi suuri osa ihmisistä pelkää tätä kasvia. He tietävät, kuinka tuskallista on sen aiheuttama kutka. Jokainen, joka joutuu sen kanssa kosketuksiin, tulisi opettaa tuntemaan tämä kasvi. Monet, jotka ovat luulleet olevansa immuuneja tätä tautia vastaan, ovat surukseen havainneet, ettei ole olemassa mitään sellaista kuin täydellinen immuunisuus (vastustuskyky).

"Ihana, mutta hurmaava", voidaan sanoa myrkkymuuraatista. Keväällä uuden kasvun aikana se on häikäisevän punainen, keväällä rehoittavan vihreä ja syksyllä sen lehdet ovat hehkuvan punaisia ja ulottuvat maillen mittaisina pitkin aitoja ja puiden runkoja. Muraatti kasvaa ja rehoittaa kaikenlaisissa olosuhteissa. Kaikenlaiset maalaadut soveltuvat sille. Se kasvaa auringossa, varjossa ja tavallisesti voittaa muut kasvit kilpailussa.

Onneksi tämä kasvi on helppo tuntea heti kun ensimmäiset sen tunnusmerkit on saatu selville. Sen pääpiirteet ovat seuraavat:

1. Kolme kiiltävää, pehmeää lehteä. Ne ovat vaaleanvihreitä varjossa ja tumman vihreitä auringossa. Lehtien muoto vaihtelee tasaisesta, sileäreunaisista, teräväkärkisistä tammenlehteä muistuttaviin. Monet ihmiset nimittävät muraattia "myrkkytammeksi" siksi kun eräissä myrkkymuraateissa on tammenlehden malliset lehdet. Kaikki muraattikasvit ovat myrkyllisiä huolimatta siitä, minkämuotoiset niiden lehdet ovat.

2. Hiusmaiset juuret vanhoissa varsissa. Nämä on paremmin huomioituja talvella, vaikka löydätte ne kaikkina aikoina siellä, missä kasvit kiipeävät puihin tai pitkin aitoja.

3. Kasvit ovat yhdessä kasassa, vaihdellen muutamasta neliöjalasta aina eekkerinlaajuisiin läikkiin. Varret eli köynnökset leviävät pitkin maanpintaa ruohoa tai muita kasveja myöten, työntäen voimakkaita yksityisiä sakaria yhdestä aina kolmeen jalkaan korkealle. Kaikkina aikoina kasvien kimppu näyttää hyvänkokoiselta pensaalta, joka käyttää tukenaan joko kiveä tai kantoa.

4. Kasveilla näyttää olevan erikoinen halu ylös kiipeämiseen. Pitäkää silmällä hiusmaisia juuria päärungoissa. Useat niistä havaitaan pitävän kiinni kivestä tai puun kuoresta. Osa roikkuu 'tyhjässä' ilmassa".

5. Kukkia tuskin havaitaan, johtuen se kasvien runsaasta lehdistöstä. Ne ovat pieniä ja valkoisia. Talvella valkoiset vahamaiset marjat ovat puoleensavetäviä. Ne ovat kiinnitetyt lyhyisiin ohuisiin varsiin, eikä suoraan päävarsiin.

6. Woodbine eli Virginia Creeper on kokonaan erilainen kasvi, joka hyvin usein sekoitetaan myrkkymuraattiin. Ensinmainittu on köynnöskasvi pitkine ja ohuineen varsineen ja siinä on viisi pientä lehteä. Oppikaa erottamaan nämä kaksi kasvia toisistaan Molemmat ovat punaisia syksyllä.

MYRKKYMURAATIN HÄVITTÄMINEN

Myrkkymuratti on äärettömän vaikea hävittää siksi kun se on erikoisen elintarmoinen ja siksi kun luonto on sovittanut sen kasvamaan sellaisiin paikkoihin, jossa sen hävittäminen käy vaikeaksi.

Menneisyydessä sen hävittämisessä käytetyt aineet tavallisesti tappoivat vain lehdet ja muut heikommat osat. Suurin osa kasveista toipui ja alkoi uudelleen kasvaa. Kysymykseenkään ei tullut aineet, jotka olisivat tunkeutuneet maahan ja hävittäneet, sen juuret, siksi kun sellaiset aineet tulivat maksamaan niin paljon. Myöskin oli olemassa mahdollisuus, että muut lähellä olevat kasvit joutuvat siitä kärsimään. Niistä aineista, joita suositeltiin, mainittakoon: Borax, sodium tai calcium chlorace, sodium arsenate, vanhoja autonöljyjä ja happoja. Mikään näistä ei ole tullut yleisesti käytäntöön.

Suuria puristuspolttimia on kokeiltu, mutta nekin ovat hitaita.

Ammonium Sulfate ja 2, 4-D ovat lopultakin antaneet meille aseen taistelussa tätä vaarallista kasvia vastaan. Kokeiluissa niiden avulla on tuhottu myrkkymuraatteja ja muita samanlaisia kasveja tuhansien eekkerien laajuisilla alueilla.

Ammonium Sulfamate, jota myydään nimellä Ammate, on suolaa joka on liotettu veteen noin pauna gallonaan ja jota ruiskutetaan muraatteihin milloin tahansa niiden täyden kasvun aikana. Tämä ruiske on erikoisen tehokas kasvien kasvun keskivaiheilla, jolloin siemennuput seuraavan vuoden kasvua varten alkavat kehittyä. Ruiske tulee suorittaa paineella, joka puristaa aineen lehtien molemmille puolille. Alhaisen paineen avulla voidaan välttyä siitä, että ruiskeaine pääsisi pilaamaan muita lähellä olevia kasveja. Missä muita kasveja ei ole lähettyvillä, siellä voidaan käyttää 75 paunan puristusta ja hyvin hienoa ruisketta. Tämä suola maksaa 30 senttiä pauna ja sillä voidaan ruiskuttaa 250 neliöjalkaa laaja alue. Ruiske tappaa lehdet ja varret ja jos sitä käytetään kylliksi tunkeutumaan juuriin saakka, häviävät juuretkin. Ruiskeaine on syövyttävää, joten ruiskeen jälkeen on kaikki välineet huolellisesti puhdistettava. Onneksi se ei ole myrkyllistä ihmisillä eikä eläimille.

2, 4-D on kasvihormooni — kasvun säännöstelijä — joka on havaittu erikoisen arvokkaaksi suurilehtisten kasvien hävittämisessä pihanurmikosta. Sitä myöskin käytetään rikkaruohojen hävittämiseen viljapellosta. Sitä saadaan kaupoista monilla eri nimillä. Mutta mikään niistä ei ole erikoisen tehokasta muraatin hävittämisessä. Sitä varten tulee kysyä erikoista 2,4-D ainetta. Tämä aine ei ole syövyttävää eikä myrkyllistä ihmisille ja eläimille, mutta se on voimakasta ainetta, jota on käsiteltävä huolellisesti silloin kun sitä käytetään hyötykasvien läheisyydessä.

Molempia näitä aineita käytetään samalla tavalla:

1. Kasvavat kasvit ruiskutetaan perusteellisesti kesäk. 10 ja syyskuun 10 päivien välisenä aikana. Silloin toimitettu ruiskutus tappaa 90 pros. kasveista.

2. Toinen ruiske toimitetaan niille kasveille, jotka ovat säästyneet ensimmäiseltä ruiskeelta ja joissa on vähänkin elonmerkkiä. Jos ensimmäinen ruiske suoritettiin jolloinkin kesäk. 10 ja elokuun 10 päivien välisenä aikana, tulisi toinen ruiske suorittaa syyskuun 10 päivän paikkeilla. Jos ensimmäinen ruiske annettiin syyskuun 1 päivänä, tulisi toinen ruiske antaa seuraavana vuonna, kesäk. 10—30 päivien paikkeilla.

3. Joka vuosi, tuossa kesäk. 10 päivän paikkeilla, tulisi ruiske suorittaa muraattien kasvualueella ja hävittää kaikki ne muraatit, jotka ovat säästyneet ja osoittavat elonmerkkejä.

CSJ:n Sault Ste. Marien osaston näyttelijät esittävät 4-näytöksisen näytelmän

"HÄÄT RYMÄTTYLÄSSÄ"

STEELTON-HAALILLA
toukokuun 8 p:nä klo 8 illalla

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
Osterman, entinen kippari	Evert Perälä
Loviisa, hänen vaimonsa	Helga Harju
Ella, heidän tyttärensä	Elvi Perälä
Niilo, heidän kasvattinsa	Arvi Tuumanen
Anna, Ostermanin palvelija	Ilmi Tuumanen
Aksu, Ostermanin renki	Onni Niskanen
Sööperi, uskovainen talonpoika	Armas Lindberg
Pettersonni, kauppias	William Lehtinen
Maalaispoika	Allan Konka

Säestää Karin Wessa.

Tulkaa kaikki häihin, niin tutut kuin tuntemattomatkin.

Ravintolalippu 75c

CSJ:n Timminsin ja South Porcupinen osastojen

YHDISTYNEEN SEKAKUORON

3. vuotuinen konsertti

(Johtaja Richard Vuorimäki)

CSJ:n TIMMINSIN OSASTON HAALILLA
sunnuntaina toukokuun 8 p:nä klo 8 illalla.

ja

CSJ:n SOUTH PORCUPINEN OS. HAALILLA
sunnuntaina toukokuun 15 p:nä klo 8 illalla.

OHJELMA:

Soitannolliset avustajat:

Kahdeksannen päivän konsertissa........Timminsin jouhiorkesteri Johtaja Joe Stimask
Viidennentoista päivän konsertissa..............South Porcupinen torvisoittokunta, johtaja Alex Welsh
Sekakuoro — Laulut: Yksi ruusu, Alatalon Anni ja Sorsa se Saimaan aalloissa sousi.
Soololaulua..........Jack Oivanen
Pianoduetto..........Velma Laurila ja Mary Heinämäki
Sekakuoro — Laulut: Virta soljuu, Saaristo Polska ja Ero Kotitalosta.
Soololaulua..........Esko Telkkinen
Kronikka..........Emil Hankila
Duetto..........Lily ja Toivo Niemi
Sekakuoro — Laulut: Aallon kehtolaulu, Hääpolska ja Finlandia.

VÄLIAIKA 20 M.

Yksinäytöksinen laulunäytelmä

"JUHANNUSTULILLA"

Kirj. Larin Kyösti

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
Hakala, talonisäntä	E. Hankila
Henna, hänen tyttärensä	I. Overmark
Manu, nuori talonpoika	T. Niemi
Samppa, viuluniekka	C. Pajala
Miihala, reppuri, kapustelija	A. Virkkala
Lassi, pomon poika	E. Pakka
Suntion Taava	I. Ahlgren

Tyttöjä, poikia ja kylän kansaa.

Näytelmän laulut säestää Velma Laurila, piano ja Riku Vuorimäki, mandolin.

Oikeus ohjelman muuttamiseen pidätetään.

Kevätkauden ohjelmarikkain tilaisuus ja monikymmenlukuinen esittäjien joukko!

Tervetuloa! Teitä kutsuu Yhdistynyt sekakuoro.

Aura tuottaa yhä tuloksia

Huolimatta niistä jatkuvista hyökkäyksistä, joita viime aikoina on eräissä piireissä tehty auraa vastaan, käytännölliset tieteelliset tutkimukset edelleenkin todistavat, että maan kyntämällä muokkaamisen kautta saadaan suurempi sato verrattuna muilla muokkausmenetelmillä saataviin satoihin.

Marcellusin, N. Y., koeasemalla viimeksi toimitetut maan hedelmällisyyden suojelemiskokeilut ovat vielä kerran kallistaneet vaa'an auran puolelle. Siellä kokeiltiin kyntöä ja diskimuokkausta. Tulokset olivat iskeviä — kynnetty maa tuotti keskimäärin 47 bushelia maissia eekkeriltä ja diskiäkeellä muokattu maa vain 34 bushelia.

CBC:n taholta annetaan viikottain radio-ohjelmaa Ontarion ja Quebecin farmareita varten ja sen esittäjät tekevät maanantaisin puolen päivän aikaan kymmenen minuuttia kestävän matkan Briarwoodin farmille. Kuvassa näkyvät neljä näyttelijää ovat samoja henkilöitä, jotka kymmenen vuotta sitten aloittivat tämän ohjelman käyttäen niminään Thomas, Janice, Bill ja Martha Graig. Vasemmalta oikealle: Frank Peddie, Alice Hill, George Murray ja Gracie Webster. Kontrollihuoneen ikkunan läpi näkyy Dick Gilans, ohjelman nykyinen valmistaja.

Kemikaalilannokkeet eivät pilaa maata

Kukaan ei kiellä sitä etteivätkö orgaaniset aineet ja kasvimulta ole tärkeitä maallemme sanoo liittohallituksen maatalousdepartmentin maan ravitsemisspesialisti G. W. Michael.

Mutta kasvimulta (humus) voidaan panna maahan auraamalla kasvijätteitä, turpeita, ns. vihreätä lantaa ja eläinlantaa maan sisään. Täten paranee maan laatu ja lämpötila. Sitten saa maa lisää typpeä ja muita kasviravintoaineita, maan kosteuspitoisuus lisääntyy ja samalla estyy pintamaan pois peseytyminen.

Maan hedelmällisyyskysymyksen yhteydessä on pidettävä mielessä kahta seikkaa: Orgaanisia aineita ja kasviravintoa, joiden tulee kulkea käsikädessä. Orgaanisia aineita voidaan ylläpitää hyvän viljelysjärjestelmän tai vuoroviljelyksen avulla käyttämällä lantaa (vihreätä- ja eläinlantaa) ja auraamalla maan sisään kasvijätteitä. Orgaaniset aineet lisäävät maahan bakteereja ja kastematoja mitkä ovat hyödyllisiä maalle. Koska useimmat kasvilajit kuluttavat maasta enemmän kasviravintoaineita, mitä farmarit maalle antavat, siksi on tarpeellista käyttää myös kemikaalisia lannokkeita kasvien tarpeiden tyydyttämiseksi. Siten saadaan elinvoimaisempi kasvullisuus ja samalla autetaan sitä, että kasvijätteistä jää enemmän orgaanisia aineita maahan.

Mikään koe ei ole koskaan osoittanut millään tavalla että kemikaalisten lannokkeiden käyttö olisi ollut vahingoksi. Tämä on todettu 95 vuotta kestäneissä kokeissa Englannissa, missä on käytetty kemikaalisia lannokkeita tavallisen lannan vastineena. Maapala mikä sai 1,382 paunaa täydellistä lannoketta vuodessa on tuottanut enemmän kuin se maapala, mikä sai 15.7 tonnia tavallista lantaa. Viimeksikuluneen 5 vuoden aikana apulannokkeita saanut maapala on tuottanut 4.4 bushelia enemmän vehnää vuodessa kuin lannoitettu maa. Tämä tuntuu viittaavan siihen, ettei tätä maata ole myrkytetty apulantakemikaaleilla, mitä se on saanut jatkuvasti 95 vuotta.

Parity-hinnat

Nykyään puhutaan taas "parity"-hinnoista. Farmarit väittelevät kiivaasti, tulisiko vaatia 100 pros. parityhintoja, vai tulisiko tyytyä 60 pros. tai 90 pros. parity-hintoihin

Mutta aniharvoilla on tietoa, mitä parity-hinta todella tarkoittaa. Seuraava on selostus siitä:

V. 1909-14 voitiin dollarin arvoisilla farmituotteilla ostaa noin 10 paunaa sokeria tai 5 paunaa nauloja. Kun farmihinnat laskevat dollarin arvoisella farmituotemäärällä voi ostaa vähemmän sokeria tai nauloja kuin mitä ennen voitiin ostaa. Parityä käytettiin sitten palauttamaan takaisin vanhan kauppabalanssin sen välillä mitä farmari ostaa ja mitä hän myy. Tavallisesti ollaan yhtämieltä siinä, että farmituotteiden ja muiden tuotteiden välinen hintasuhde oli jotakuinkin oikea. v. 1909-14 ja siksi se otetaan perustaksi, jolla ratkaistaan farmarin sadon ostokyky.

Savuna ilmaan menevä sato

Canadan farmarit kasvattavat joka vuosi yhden sadon mikä menee miltei kokonaan savuna ilmaan. Tupakkaa on Canadassa kasvatettu lähes 400 vuotta mutta vain vuodesta 1720 lähtien on tuotantotilastoja. Sinä vuonna tuotettiin Canadassa tupakkaa yli 48,000 paunaa. Vuonna 1948 tuotettiin 121 miljoonaa paunaa. Yhdeksänkymmentä prosenttia viimeksimainitusta tupakkamäärästä kasvatettiin Ontariossa missä on spesialisoitu "flue-cured", "burley" ja tummien tupakkalajien kasvattamisen alalle. Quebecissa kasvatetaan erikoistupakkaa piippu- ja sikaarimiehille.

Pekonia ja lihaa Puolasta Englantiin

Äskettäin allekirjoitettu brittiläis-puolalainen kauppasopimus edellyttää, että Britannia tuottaa pekonia, kannutettua lihaa ja siipikarjatuotteita vuosina 1949—1953. Arvioitu tuonti lisääntyy vuosi vuodelta; pekoni 44.4 miljoonasta paunasta v. 1949 164.4 miljoonaan paunaan v. 1953, kannutettu liha 4.5 miljoonasta paunasta 9 miljoonaan paunaan ja siipikarjan liha 14.1 miljoonasta paunasta 22.6 miljoonaan paunaan yllämainittuina vuosina.

Suurta laskua sikamarkkinoilla

Canadan sikamarkkinoilla on tapahtunut suuri lasku. Kuluvan vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana Canadan sikamarkkinoilla tapahtui 36 prosentin lasku verraten vastaaviin tilastoihin vuosi sitten. Suurin vähennys tapahtui preeriamaakunnissa, Sask. 58, Alta. 49 ja Man. 49 prosenttia.

— Suomessa oli viime vuonna kylvössä perunaa enemmän kuin koskaan aikaisemmin, eli n. 104,000 ha. Tästä sekä runsaasta lannoituksesta että edullisista sääsuhteista johtuen sadosta muodostui ennätyksellinen.

Maan muokkaus ensimmäinen ehto hyvälle mansikkasadolle

Hyvä alku on mansikan kasvattamisessa toinen puoli yrityksen onnistumisesta. Mansikat eivät ole turhan tarkkoja maanlaatuun nähden. Niitä voidaan kasvattaa tavallisilla farmeilla jotenkin minkälaatuisessa maassa tahansa, jos maa muokataan hyvin ja pidetään puhtaana rikkaruohoista. Kuiva santainen tai kova savimaa eivät kuitenkaan ole hyviä mansikkamaita. Jos maa sijaitsee märässä paikassa, on se hyvin ojitettava, sillä mansikka ei siedä jalkojen kastumista ja saattaa sortua juuritautien uhriksi. Juuritaudit ilmaantuvat huonosti kivatuissa maissa.

Jos maa käännetään vihreästä turpeesta, tulisi sitä muokata vuosi ennen mansikkain istuttamista, sillä muussa tapauksessa valkoiset toukat vaikeuttavat mansikkain kasvua. Palkokasvien (apilan, alfalfan y.m.) jäleltä kynnetty pelto on ihanteellinen mansikkamaa. Jos mansikat istutetaan maahan, jossa ei ole riittävästi ruokamultaa, tulee siihen levittää 10 tonnia tai enemmän lantaa eekkerille. Notkoissa tai pensaiden ympäröimissä paikoissa sijaitsevissa pelloissa on huono ilmankulku ja on sellaisia paikkoja vältettävä mansikkamaata valitessa, sillä ne edistävät sienitauteja.

Maan muokkaaminen siihen saakka kunnes se on kokkareista vapaa on välttämätön, sillä matalajuuriset mansikat kaipaavat hyvän olotilan päästäkseen nopeasti kasvun alkuun. Aikaisin muodostuvat haarautumat tuottavat mansikoita paljon aikaisemmin kuin myöhemmin kesällä kehittyvät haarat. Vain kasvit, jotka kunnollisesti istutetaan hyvin muokattuun maahan, pääsevät hyvään kasvamisen alkuun ja varttuvat aikanaan vankoiksi kasveiksi, joista on hyviä satotoiveita.

Yhtä tai kahta lukuunottamatta ensimmäiset lehdet poistetaan tarkoituksella vähentää kasvin kosteusvaatimusta ennenkuin juuret ehtivät kunnollisesti sijoittua. Kukat tulee poistaa sitä mukaa kun niitä ilmaantuu. Kukkien poistaminen tulee tapahtua huolellisesti, ettei kasvi sitä tehdessä nouse ylös ja juuret vioitu. Tämä tietysti tarkoittaa ensimmäisiä kukkia varhain keväällä.

Keinotekoista lantaa ei tarvita taimia istuttaessa, sillä huolimattomasti käytettynä siitä saattaa olla pelkkää vahinkoa. Hyviä tuloksia kuitenkin tuottaa taimien kasteleminen kasvia edistävällä sekoituksella. Kourallinen 5-10-5 lannoitetta täyteen vesisankoon sekoitettuna palvelee tätä tarkoitusta. Käyttäkää noin painti jokaista tainta kohden. Myöhemmin ensimmäisen kultiveerauksen jälkeen voidaan ripotella lannoitusainetta, ei kuitenkaan liian lähelle kasvia. Siitä lähtien mansikat eivät kaipaa muuta kuin kultiveerausta rikkaruohojen poiskitkemistä varten.

Täysautomaattinen Suomessa tehty kutomakone

Helsinki. — (S-S) — Suomessa on nyttemmin tehty ensimmäinen täysautomaattinen kutomakone, joka on Lapinniemen puuvillatehtaan käytössä. Tällä koneella kudotaan 2,3 ja 4-vartisia kankaita, ja se suunniteltu 110 ja 160 sm kutomaleveydelle, joten sillä voidaan kutoa leveitä lakanakankaitakin. Kone on varustettu mm. loimilangan vartijoilla, joten se seisahtuu loimilangan katketessa. Yksi kutoja voi, kankaan laadusta riippuen, samanaikaisesti hoitaa 12—18 konetta. Tämä kutomakone, joka soveltuu sekä puuvilla- että silkkikankaiden kutomiseen, on suunniteltu yhteistoiminnassa näiden alojen asiantuntijain kanssa ja sen suunnittelussa on otettu huomioon erikoisesti maamme kutomateollisuudessa saadut kokemukset ja sen soveltuvaisuus maamme kutomateollisuuden tuoh-teeseen.

Pelastui lentorikosta kuin ihmeen kautta

Työkansan Sanomissa julkaistiin äskettäin seuraava uutinen:

Kilpa-autoilija S. P. J. Keinänen syöksyi amerikkalaisella urheilulentokoneellaan marianpäivänä Lopella Kaartijärven jäälle. Lentokone tuhoutui, mutta Keinänen selviytyi pirstoutuneen koneen sirpaleiden joukosta naarmutta.

Lähtiessään paluumatkalle Helsinkiin klo 15 aikaan tempasi voimakas ilmavirta jo lähes 30 metrin korkeuteen nousevan koneen selälleen ja heitti sen järven jäälle koneen käydessä täydellä kierrosluvulla.

Silminnäkijäin kertoman mukaan oli tuntunut mahdottomalta, että koneen ohjaaja olisi voinut selviytyä ehjin nahoin. Näin kuitenkin kävi. Keinänen kertoi lentäneensä toistakymmentä vuotta ja tähän asti [...] neensä vaurioitta. Hän [...] kin kertaa yrittäneensä [...] ta viimeiseen asti. Tuh[...] neen arvo oli n. 1 milj. mark[...]

Heino Lippillä 10-ottelun ME kiikarissa

Moskova. — Kautta ko[...] liiton valmistaudutaan [...] tulevan kesän urheilu[...] Asiantuntijoiden taholla [...] moja, että lukuisia uusia [...] liiton ja ehkä maailmanennä[...] tullaan saavuttamaan. [...] joista tulevana kesänä o[...] jon, on Heino Lipp, jolla [...] Neuvostoliiton ennätykse[...] kiekossa ja 10-ottelussa. [...] mentaja Fred Kudu on [...] haastattelulausunnossa [...] pin aikovan tehdä tode[...] hyökkäyksen muutamien [...] ton ennätysten kimppuun ja [...] samalla kohentamaan [...] m:llä ja hypyissä, jotka [...] olivat hänen "heikot" laj[...] lussa.

Heino Lipp on koko [...] käynyt ahkerasti voimis[...] pelannut kori- ja lentopallo[...] tellut painoja — joskin "pää[...] on edelleen opiskelu. Nyt [...] tua on harjoitusohjelmaa[...] myös maastojuoksu. Fred K[...] uskovansa, että Heinon [...] tulevan kesän kilpailuissa [...] maan parempi kuin koskaan[...] semmin, ja myös tekniika[...] pahtunut melkoista hiout[...] kukesän kilpailuissa tulee Li[...] lemaan kuntoaan lähinnä [...] joka ennen 10-ottelun har[...] siirtymistä oli hänen leipäla[...] kä myös kiekossa.

Syyskesän puolella tapaht[...] varsinainen suurryhnistys. [...] teena on 10-ottelun maailm[...] sen murskaaminen tai aina[...] sen tuntumaan hipuminen. [...] onkin, että jos Lipp kykenee [...] lajeissa säilyttämään viime[...] tulokset ja sen lisäksi hieman[...] tamaan hyppytuloksiaan, niin [...] 10-ottelun ME on ennen tämä[...] den loppua ollutta ja mennyttä[...] kakirjoihin merkitään uutena [...] rina Heino Lippin nimi.

Nyt on ilmestynyt julkaisumme

Aistikas ja ajankohta[...]

Kevät

1949

Hinta 40¢

Osaako Päiviö hymyi[...]

Silmäys 70 vuotta täyttäneen [...] jamme tuotannon erääseen tär[...] puoleen.

● Kirj. W. E.

Kansalliseepoksem[...] Kalevala

Tunnetun suomalaisen marxilaise[...] V. KUUSISEN selventävä sel[...] kansalliseepoksemme merkity[...]

Viisikymmentä vuo[...] Suomen työväenliik[...]

RAOUL PALMGRENIN katsa[...] vuotta täyttävän Suomen työvä[...] keen historiaan.

Eilen ja tänään...

Mestarillinen kuvaus porvarillise[...] litiikan kieroudesta.

● Kirj. ILJA EHRENBURG

Saatavana Vapauden asiamieheltä paikkakunnallanne tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

Box 69 Sudbury, Ont.

METSÄSTÄJÄT JA KALASTAJAT!

RUOTSALAISIA

ndersson's "Mora" metsästys- ja tuppipuukkoja

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

347 — "Mora" metsästyspuukko, hinta $3.75
Ruostumaton terä ja helat tupessa.

27 — "Mora" metsästyspuukko, hinta $4.75
Ruostumattomat helat veitsen päässä ja tupessa.

22 — "Mora" tuppipuukko, hinta $5.50
Ruostumattomat hopeaiset helat tupessa ja veitsen päässä.

13 — "Mora" tuppipuukko, hinta $2.25
Erikoisen halpa tuppipuukko.

Veitset ovat ensiluokkaista ruotsalaista tekoa.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

x 69   Sudbury, Ontario

kötyöläisten unio protestoi imiesten union puolesta

to. — Canadan sähkötyöläison presidentti C. S. Jackson ttänyt hallitukselle sähkösamissä vaaditaan toimenpiteinissä olevan merimieslakon ksi. Tässä sähkösanomassa n:

ed Electrical. Radio and Ma-Workers of American 25,000 vaatii uudelleen hallitusta än toimenpiteisiin syvien venerimieslakon lopettamiseksi. työministerinne jatkoi ala- istunnossa punakauhutakkun hän väitti, että kysymys iden välisestä riidasta. Tämä n heikko verho sille kun yriuhota syvien vesien merimieshaluama unio.

Teidän hallitustanne voidaan union hajoittamisyrityksistä en työsuhdelakiensa julkeasta sesta, ellei se lopeta nopeasti kkotilannetta, mikä perustuu kun hallituksen laivayhtiö allei laittoman työsopimuksen SInssa, millä ei ole jäsenjoukkoja esten keskuudessa . . ."

ksi tässä sähkösanomassa vaa- merimiesten union tunnusta- työsuhdelakien noudattamista on murskaamisyrityksen lopet-.

Katuvaunutyöläiset ja yhtiö tehneet uuden sopimuksen

Cornwall. — AFL:n alaisen katuvaunu- ja bussiajurien unio on allekirjoittanut sopimuksen täkäläisen Street Railway, Light and Power Co:n kanssa ja sen perusteella nousee työläisten tuntipalkka viidellä sentillä. Ylityöpalkoissa tehtiin erinäisiä muutoksia ja työläiset saavat yhden palkallisen juhlapäivän.

Varsinainen työviikko on 48-tuntinen ja sen jälkeen alkaa ylityöpalkka.

Vanhus ampunut itsensä

Timmins, Ont. — Poliisit sanoivat perjantaina, että 77-vuotias Daniel Hazen ampui itsensä keskiviikkoiltana, kun kaksi poliisia meni hänen metsämökilleen, aikoen vangita hänet väkijuomasyytteen perusteella.

Maakuntapoliisit sanoivat koputtaneensa Hazenin mökin oveen, jolloin sisältä kysyttiin mitä he tahtovat. Poliisit sanoivat, että he ovat poliiseja ja ovat tulleet vangitsemaan Hazenin väkijuomien myyntiä koskevan syytteen perusteella. Vähän sen jälkeen kuului mökistä laukaus ja kun poliisit murtautuivat sisään, oli Hazen kuollut. Poliisit sanoivat Hazenin saaneen vanhuudeneläkettä ja asuneen tässä piirissä useita vuosia.

raskasta rikosta ttäin USA:ssa

hington. — Yhdysvaltain valliisin päällikkö Edgar Hoover että Yhdysvalloissa tehtiin v. eskimäärin kolme raskasta riminuutissa. Joka päivä tapahskimäärin 36 murhaa, 225 väkitekoa, 463 autovarkautta ja 2,672 raskasta rikosta. Rikollisuus kan suurempi kuin v. 1947 mutpienempi kuin v. 1946, jolloin rikollisuus saavutti huippunsa. Sodan jälkeen on rikollisuus lisääntynyt, eikä sen laimentumisesta ole vielä merkkejä. Kaikkiaan tehtiin v. 1948 raskaita rikoksia 1,686,670. Johtavana rikollisuudessa on Washington, sitten Detroit, New York ja Chicago.

Chalykoff & Co.

Miesten, naisten ja lasten vaatteita.

Työ- ja pyhäkenkiä.

PUHELIN 14

Hearst   Ontario

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSET

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, Wanup, Ont.

CSJ:n Hearstin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip.

CSJ:n Sprucedalen osaston No. 30. kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 2 ip. Johtokunta kokoontuu tuntia aikaisemmin.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 7 illalla, 316 Bay St. Johtokunnan kokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä keskiviikkona klo 7 illalla samassa paikassa. Kirjeenvaihto osoite: A. Kari, 71 N. Kenogami Ave., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 8 illalla osaston huoneistolla Don-haalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina. Puheenjohtaja Oscar Männistö, sihteeri Hilma Mäki, osoite Box 354, Sudbury, Ontario.

CSJ:n Vancouverin osaston No. 55 kuukausikokoukset pidetään Clinton-haalilla jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 i.p. Johtokunta kokoontuu puolitoista tuntia aikaisemmin.

CSJ:n Kapuskasingin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 i.p.

CSJ:n Sault Ste. Marien osasto No. 5 työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäinen ja kolmas sunnuntai osaston omalla talolla, 321 John St., alkaen klo 8 illalla.

CSJ:n Val d'Orin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina klo 2 i.p. Sihteerin osoite: Olga Koskela, Box 196, Val d'Or, Que.

CSJ:n Beaver Laken osaston kuukausikokous pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina klo 1 päivällä osaston haalilla. Kirjeenvaihtajan osoite: Wm. Rönkä, R. R. 1, Worthington, Ont.

Atlantin sopimuksen muoto ja todellisuus

Kansanedustaja Atos Wirtanen oli tunnustetusti Suomen Sosialidemokraattisen puolueen etevin ruotsinkielinen sanomalehtimies. Siksi Suomen sos.dem. oikeistojuntti pelkäsi Atos Wirtasen älykästä polemiikkia ja sivuutti hänet toimittajan tuolilta sillä seurauksella että Wirtasen pitkäaikainen työ rauhan ja sosialismin aatteiden puolesta johti hänet viime vuonna SKDL:n riveihin. Julkaisemme oheellisena SKDL:n äänenkannattajasta, Vapaasta Sanasta lainatun Atos Wirtasen selventävän kirjoituksen Atlantin sopimuksen merkityksestä:

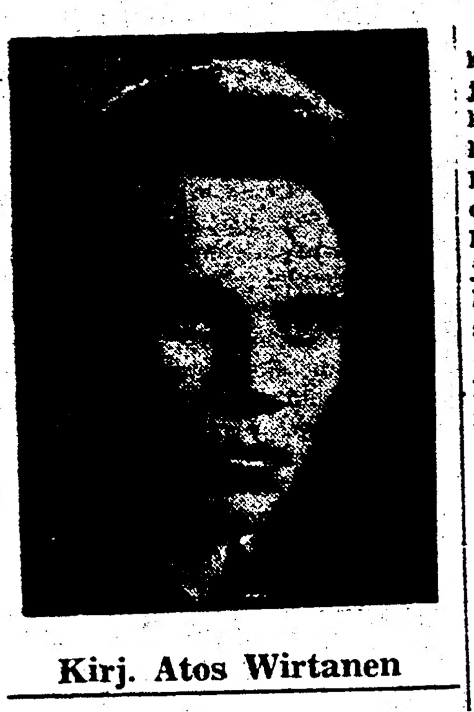

Kirj. Atos Wirtanen

Ulkoasiainministeri Bevin kehoitti äsken niitä, jotka epäilevät Atlantin-sopimuksen rauhallista ja rauhaa edistävää luonnetta, tutkimaan sopimuksen tekstiä. Ja totta tosiaan: sopimuksen teksti vilisee rauhanvakuutteluja ja defensiivisiä käänteitä. Kirjaimellisesti tulkittuna sopimus näyttää varsin viattomalta. Sehän sisältää, sanalla sanoen, vain vakuutuksen siitä, että kaikki sopimuksen allekirjoittajat auttavat toisiansa, jos joku heistä joutuu hyökkäyksen kohteeksi. Atlantin piirin sisällä nimittäin. Tämä ei tarkkaan laskien ole muuta kuin mitä sanotaan YK:n säännöissäkin.

Ja kuitenkin se on muuta. Muun muassa siinä mielessä, että sopimuksen allekirjoittajat nyt voivat mielin määrin varustautua sopimuksen puitteissa ja selittää tuon varustautumisen defensiiviseksi. Sopimuksen avulla Yhdysvallat pääsevät johtamaan osallistuvien maiden ulko- ja sotilaspolitiikkaa, sillä sopimuksen strateeginen tarkoitushan on saattaa Länsi-Euroopan valtiot osallisiksi Yhdysvaltojen varustuskapasiteetistä. Sopimus lisää Yhdysvaltain vastuuta ja siten myös vaikutusvaltaa Euroopan mantereella. Asianomaiset maat voivat nyt sopimuksen yleisissä puitteissa liittää alueensa amerikkalaiseen tukikohtajärjestelmään, jolla on etupäässä meri- ja ilmastrateeginen merkitys.

Mutta sopimus merkitsee vielä enemmän. Se jakaa teollisuusmaailman kahteen sotilaspoliittiseen blokkiin. Täten psykologiset vastakohdat luonnollisestikin kärjistyvät.

Ja erikoisesti niissä maissa, joissa sopimus kohtaa voimakkainta vastarintaa, saa valtion johto täten sopimuksenmukisen, muodollisen oikeuden ja kenties jopa velvoituksen niiden poliittisten virtausten kukistamiseen, jotka pitävät näitten suuntaviivojen mukaista sotilaspolitiikkaa vaarallisena ja senvuoksi hyljättävänä. Tällä seikalla on juuri tällä hetkellä erikoisen suuri merkitys Ranskaan ja Italiaan nähden, joissa maissa käytännöllisesti katsoen koko työväenluokka vastustaa sopimusta.

Henry Wallace on verrannut Atlantin-sopimusta jäävuoriin, jotka vaarantavat Pohjois-Atlantin vyöhykkeen kulkureittejä: niissä on vain osa havaittavissa vedenpinnan yllä. Suurempi ja vaarallisempi osa piilee veden alla. Itäisten valtioitten lehdistö on luonnehtinut sopimuksen sotilasliitoksi, jolla on agressiiviset tarkoitusperät. Sopimuslehdistö taas antaa yhä hartaampia rauhanvakuutteluja.

Sopimusasiakirja on paperille präntättyjä kirjaimia. Muodollisuuksia ja niiden merkitystä ei ole liioiteltava. Talleyrand sanoi, että sanat ovat olemassa ajatusten salaamiseksi. Diplomatiassa. Atlantin-sopimuksen sisältö ei ole mitenkään yllättävä. Suurimmalta osaltaan se on jo ennestään tunnettua. Paljon merkityksellisempää on se, mitä ei ole otettu sopimuksen tekstiin.

Ja tämä sopimus ei mitenkään voi salata eräitä kauhistuttavia tosiasioita, jotka varjostavat kaiken muun ja ilmaisevat kaamean totuuden: ei sitä tosiasiaa, että sopimusmaat, jotka kaikki vakuuttelevat rauhantahtoaan, moneen kertaa ovat kieltäytyneet edes keskustelemasta sotavarustusten rajoittamisesta tai vähentämisestä; eikä sitä, että sopimusblokin johtava valta, Yhdysvallat, ennen kaikkea jatkaa hyökkäysaseiden ja offensiivisen tukikohtastrategiansa kehittelyä; eikä sitä, että Yhdysvallat, esittämällä mitä ilmeisimpiä tekosyitä, on kieltäytynyt suostumasta minkäänlaiseen joukkotuhoamiskeinojen, ensisijassa atomipommin, kansainväliseen valvontaan; eikä sitä, että Yhdysvaltain lehdistö jatkuvasti, päivä päivältä, kuukausi kuukaudelta, vuosi vuodelta harjoittaa kiihoitusta, joka ennemmin tai myöhemmin pakostakin on saattava sotahysterian purkautumaan kansan keskuudessa, joka kahdeksaankymmeneen vuoteen sisällissodasta saakka, ei ole saanut kokea mitä merkitsee käsite: sodan hävittämä maa. Tämä on se todellisuus, joka jotakin merkitsee, eikä mikään sopimus tai sen sananmuoto.

Atlantin-sopimuksen merkityksen määrää Washingtonin tai oikeammin Wall Streetin todellinen politiikka. Mikä on siis Wall Streetin todellinen politiikka? Voisiko ehkä hra Lange ilmaista sen meille? Taikka ulkoasiainministeri Bevin? Miten paljon tietävät Spaak ja Ramadier johtavien finanssiruhtinaitten tosiasiallisista poliittisista pyrkimyksistä? Vallitseeko yhteisymmärrys State Departmentin ja heidän välillään, toisin sanoen onko mr. Truman mies, joka ajaa itsenäistä politiikkaa, vai onko hän välikappale? Ja mitä on tosiasiassa mr. Trumanin usein julistama rauhanpolitiikka?

Ne, joilta näin kysytään voisivat asettaa vastakysymyksiä. Esim.: mikä on Kremin ulkopoliittinen linja?; mihin Stalin pyrkii?; tarkoittiko Neuvostoliitto totta ehdottaessaan sotavarustusten vähentämistä?; mitä merkitsee se poliittinen aate, joka pitää mahdollisena sosialistisen ja kapitalistisen järjestelmän välistä rauhallista kilpailua?

Jos porvarillisella taholla asetetaan tällaisia kysymyksiä, niin se on täysin ymmärrettävää. Onhan heidän silmissään kommunismi itse pahan periaate, joka on noussut helvetin savupiipusta ja levinnyt jonkinlaisena punatautina viidennelleosalle maapalloa. Porvaristolla ei suuriakaan merkitse se, että kommunismi tai sosialismi tuo kansoille yleisen, nopeasti kasvavan vaurauden, kansakuntien välisen yhteistyön, luovan kulttuurivoiman vapaan kehityksen, sosialisen oikeudenmukaisuuden ja vapauttaa ne puutteesta ja pelosta. Porvaristolle on pääoman vapaus tärkeämpi kuin ihmisen vapaus. Heille merkitsee voitto enemmän kuin oikeudenmukaisuus. Sen takia he tuskin voivatkaan muuta kuin pelätä, vihata ja epäillä kaikkea, millä on jotakin tekemistä kommunismin tai sosialismin kanssa. Tätä pelkoa, tätä vihaa, tätä epäilyä ei kukaan eikä mikään voi poistaa. Mitä ikinä kommunismi tehneekään, mitä Neuvostoliitto ja muut sosialistiset maat saavuttanevatkaan, se ei koskaan saata ehkäistä porvarillisen epäilyn, porvarillisen vihan voimaa. Niin kauhistuttavan helvetin kuin kapitalisti onkin tuonut Euroopan ja siirtomaitten kansoille, se ei ole saattanut porvaristoa epäilemään kapitalismin siunausta.

Porvaristo siis ei voi muuta kuin jatkuvasti epäillä ja panetella sosialistisen maiden politiikkaa. Ensimmäinen maailmansota ei opettanut heille mitään. Toinen maailmansota ei opettanut heille mitään; porvaristo on ilmeisesti astuva hautaansa mahdollisesti seuraavan kolmannen maailmansodan jälkeen olematta oppinut mitään.

Porvarillinen psykologia on ymmärrettävissä katsoen siihen, että se on luokkapsykologiaa, joka on kehittynyt määrättyjen historiallisperinteellisten ja sosialitaloudellisten ehtojen vallitessa.

Paljon vaikeampi on käsittää, miksi 2. Internationalin ideologiset perinnönhaaskaajat, oikeistososialidemokraatit, märehtivät samaa mahoksikäynyttä, puoliksisulatettua, puoliksiajateltua ideologista todistelua. Syntyihän 2. Internationali kuitenkin jo Fr. Engelsin eläessä, joka välitti Marxin ja 1. Internationalin henkisen perinnön.

Nyt on osa työväenliikkeestä ideologisesti ikäänkuin vaipunut alas, taaksepäin, takaisin v. 1848 edeltäneeseen aikaan. Niin toivottoman epähistoriallista ja epäsosialista on läntisten sopimus-sosialidemokraattien todistelu Atlantinsopimuksen puolesta. He näyttävät tosiaankin kuvittelevan, että sosialistinen yhteiskunta on jotakin orjayhteiskunnan, feodaalivaltion tai teollisuusimperialismin kanssa yhdenmukaista.

Tavattomaan tietämättömyyteen liittyy kyynillinen piittaamattomuus ilmeisistä historiallisista tosiasioista.

Tietämättömyys on naurettavaa. Mutta kyynillisyys aiheuttaa suuttumusta.

Ja varsin paljon kyynillisyyttä on noissa sosialidemokraattisissa keskiluokan-politiikoissa, jotka niin havainnollisesti ja silmiinpistävästi valaisevat Marxin lausetta: ihmisen oleminen määrää hänen ajattelunsa. Tuo lause koskee enemmän arki-ihmistä kuin todella elävää persoonallisuutta, ja vain nero voi jossain määrin välttyä tuon psykologisen lain vaikutuksilta.

Kaikki nuo ammattiyhdistyspomot, kunnallissihteerit, ministerit ja pääjohtajat luovat itselleen maailmankatsomuksen vastasaavutetun sosiaalisen asemansa perusteella. Heistä tulee yhtä hyviä porpoorvareita kuin ovat tilanomistaja, siirtomaatavarakauppias, ylivahtimestari, kauppalanjohtaja tai best-seller-tekijä. Aluksi he tuntevat tyytyväisyyttä menestyksestään yhteiskunnassa ja lopuksi he ovat tyytyväiset itse yhteiskuntaankin. He lähtivät sosialismin tielle, mutta jäivät puolitiehen saavutettuaan omalta kohdaltaan sen, mistä uneksivat muittenkin ja kaikkien kohdalle. Ja he alkavat olla tyytymättömiä niihin, jotka haluavat jatkaa matkaa päämäärään asti. Askel lisää ja he liittyvät niihin, jotka asevoimalla haluavat estää työläis- ja talonpoikaisluokan taloudellisen ja yhteiskunnallisen vapautumisen yhteiskunnan täydellisen sosialisen ja sosialistisen uudelleenluomisen.

Niin, he vaipuvat niin matalalle, että luopuvat eräästä sosialismin päämäärästä: työstä rauhan puolesta ja rauhanaatteesta. Niinpä havaitsemme, että 2. Internationalin viimeiset ideologiset edustajat — 2. Internationalin, joka syntyessään kirjoitti sotavarustusten poistamisen ja maailmanrauhan lippuunsa — tänään hylkäävät kaikki sosialistien varustustenrajoittamisehdotukset ja vieläpä lisäävät jännitystä koko maailmassa yhtymällä perinteellliseen porvarilliseen varustautumis- ja sotilasliittopolitiikkaan.

Atlantin-sopimusta kannattavan ideologian surkea typeryys kärjistyy traagillisella tavalla sikäli, että rauhan varmin tuki, työväenluokka, nyt on hajaantuneena, suurilta osiltaan neuvottomana, päättämättömänä epävarmana päämääristä ja keinoista. Juuri tämä seikka saattaa tarjota Wall Streetin dollarimiljardimiehille vielä yhden tilaisuuden levittää tuhoa ja kuolemaa yli koko maailman. Sopimuksen puuhaajat ottavat täten päällensä vastuun, jonka he, mikäli nykyiset tendenssit ja nykyinen tempo jatkuvat, inhimillisesti arvioiden joutuvat kantamaan jo elinaikanansa. Miten raskas tuo vastuu lieneekin ja miten kovaa se kohdanneekin heitä, niin se on vain höyhenen painoinen verrattua siihen katastroofiin, johon he voivat joutua osallisiksi ja osaltaan syypääksi.

Sillä se mitä nyt näemme on virallinen fraseologia, joka valtavana sumuverhona peittää tositapahtumat. Sopimuspolitiikot julistavat huutavin otsikoin kautta koko maailman: rauhaa. Asetehtaitten höyryvasarat, lentokoneitten kokeilukentät, uraanin hengenvaarallisen radioaktiiviset puhdistuslaitokset, kuukausi kuukaudelta yhä monipuolisemmat ja tehokkaammat, yhä kasvavat asevarastot puhuvat toista, selvempää, rehellisempää, merkityksellisempää kieltä. Tykkivalimot kirjoittavat tulikirjaimia, jotka jokaisen pitäisi osata tulkita. Vielä kerran havaitsemme sen historiassa aina uudistuvan tempun, että ihmisiä johdetaan harhaan aina siihen hetkeen saakka, jolloin tosi vaisto ei enää voi auttaa heitä. Mutta me aavistamme, tietämättä miksi, että

mitä tästä seuranneekin, mitä saattaneekin olla tulossa, mikä kohtalo lieneekin uhkaamassa, niin tämä valheen, vihan ja typeryyden salaliitto on viimeinen ihmiskunnan historiassa.

Kalervo Kalliolla paljon suuria töitä ennen Amerikan-matkaa

Helsinki. — (S-S) — Sillanpään graniittinen muotokuva oli Ruotsin-näyttelyni ylivoimainen suosikki, kertoo äskettäin Ruotsista kotiutunut taiteilija Kalervo Kallio. Hänen näyttelyllään on siellä ollut erinomainen yleisö- ja arvostelumenestys: kaikkiaan 18,000 katsojaa kävi tässä Thurestamsin taidesalonkiin Tukholmassa järjestetyssä, 32 työtä käsittävässä näyttelyssä.

— Myös isäni ja äitini kuvat miellyttivät katsojia. Juho Vesaisen kasvojen uhmaa eivät kaikki ymmärtäneet. Urheilua harrastava yleisö viipyi pitkälti "Keihäänheittäjän" parissa, eikä ihmekään, sillä onhan keihäs-Mattimme ollut sen synnyssä ratkaiseva tekijä.

Muuten kriitikot nimenomaan Vesaisen kohdalla etsivät Michelangelon antamia vaikutteita tai väittivät sen uhmassa ilmenevän Verrocchio-Gallenion, tämän maailmankuulun ratsastajapatsaan, antamia herätteitä. Tietysti tällaiset maininnat olivat minulle mielenkiintoisia, sillä tosiasiassa löysin Vesaiseeni mallaiksi pohjoispohjalaisen talonpojan, jolla olivat juuri sellaiset kasvot, mitkä kauan aikaa olin kuvitellut tällä suomalaisella sissipäälliköllä olleen.

Nyt on Kalervo Kalliolla edessään Amerikan matka, ei näyttely-, vaan opiskelumielessä. Sitä ennen on vielä tehtävä presidentti Kallion, taiteilijan isän, mustaan graniittiin hakattava valtava hautamonumentti, Riihimäen sankaripatsas, Urjalan korvenraivaajapatsas ja muutama henkilökuva. Amerikkaan taiteilija Kallio ottaa muutamia töitään, mm. Sibeliuksen muotokuvan.

Euroopan muuttuvat kasvot

Euroopan taloudellinen ja teollinen painopiste oli toiseen maailmansotaan asti lännessä — Saksassa, Englannissa ja Ranskassa. V. 1917 venäläinen vallankumous löi ensimmäisen suuren murtuman koko maailman käsittävään kapitalistiseen talousjärjestelmään. Mutta neuvostokansalla oli kuljetettavanaan pitkä ja vaikea tie, ennenkuin sosialistinen uudistus- ja jälleenrakennustyö oli pääpiirteissään valmis. Vasta 1930-luvun jälkimäisellä puoliskolla saattoi Neuvostoliitto esiintyä taloudellisena suurvaltana. V. 1940 oli sen saavuttanut, tai paremmin sanoen alkanut ohittaa Saksan, Englannin ja Ranskan mitä tulee sähkövoiman, teräksen ja takkiraudan tuotantoon. Se oli merkki Euroopan taloudellisen ja teollisen painopisteen tulevasta muuttumisesta.

Toisen maailmansodan jälkeen on tämän muutosprosessin nopeus lisääntynyt. On olemassa kaksi tekijää, jotka näyttelevät määräävää osaa tässä tapahtumassa: toisaalta Neuvostoliiton jälleenrakennustyön tavaton voima ja nopeus, toisaalta kansandemokraattisten valtioiden Itämerestä Mustaanmereen ulottuvan ryhmittymän syntyminen. On muistettava, että jälleenrakennustyö aloitettiin tavattoman vaikeissa olosuhteissa. Sen aineellisen vahingon, jonka natsilaiset anastajat aiheuttivat Neuvostoliitossa vv. 1941-45, on laskettu nousevan biljooniin rupliin. Kaikkiaan 31,-850 teollisuuslaitosta oli kokonaan tai osittain tuhottu. Yli 20 miljoonaa neuvostoihmistä oli kaatunut rintamalla tai kuollut natsiterroristien murhaamina. Neuvostokansa hämmästytti maailmaa ryhtymällä toteuttamaan 5-vuotissuunnitelmaa, jonka tarkoituksena ei ollut ainoastaan jälleenrakentaa sitä, jota oli hävitetty, vaan vieläpä kohottaa teollisuustuotanto 48 prosentilla siitä mitä se oli ollut ennen sotaa. Vuosisuunnitelmat on tähän mennessä täytetty ja ylitetty. Varsin monet pitävät todennäköisenä, että suunnitelma viedään lävitse 4 vuodessa.

Kehitys kansandemokratian maissa on yhtä valtavaa. Nämä maat, jotka yhtä — Tshekkoslovakiaa — lukuunottamatta olivat jääneet taloudellisessa ja teollisessa kehityksessään jälkeen, ovat keskellä uudelleenmuodostumisprosessia, joka tuo esille täysin uusia taloudellisia ja sosiaalisia näköaloja. Työväenluokan johtava osuus yhteiskunnallisen vallan harjoittamisessa, luonnonvarojen ja teollisuuden kansallistamisen, pitkälleviety maareformi jne. on vapauttanut tuotantovoimia ja tehnyt mahdolliseksi sen, että nämä maat voivat muutamassa vuodessa voittaa kaikissa oleellisissa kohdissa jäljellejäämisensä eri aloilla. Kaiken avain on niin Neuvostoliitossa kuin kansan demokratioissakin suunnitelmatalous, pitkällä tähtäimellä laadittu yhteiskunnallisen talouselämän yksityiskohtainen suunnitelma.

Tshekkoslovakiassa ja Bulgariassa on menestyksellisesti toteutettu vv. 1947-48 laadittu kaksivuotissuunnitelma. Tämän avulla nämä maat ovat voineet siirtyä pitkätähtäimiseen suunnitelmatalouteen, molemmissa maissa on laadittu 5-vuotissuunnitelma vv. 1949—53. Puolassa ja Unkarissa täytetään tänä vuonna vv. 1947—49 laadittut 3-vuotissuunnitelmat. Puolassa tullaan sitäpaitsi toteuttamaan 6-vuotissuunnitelmaa, joka jo on suurin piirtein valmiina ja koskee vv. 1950—55. Rumaniassa on vasta vv. 1948—49 vaihteessa katsottu mahdolliseksi lähteä suunnitelmatalouden tielle. Se johtuu maan sisäisestä poliittisesta kehityksestä. Vasta marrask. 1947 kävi siellä mahdolliseksi poistaa taantumukselliset hallituksesta. Saman vuoden joulukuussa lakkautettiin monarkia ja kesäk. 1948 — sen jälkeen kun parlamenttivaalit oli pidetty — kuutuslaitos, liikennevälineet sekä tekansallistettiin pankit, kaivokset, vaollisuuden tärkein osa. Sen jälkeen kun suunnitelmatalouden edellytykset on tällä tavoin luotu, tulee Romania nopeasti lyhentämään muiden kansandemokratioiden saamaa etumatkaa, sillä 15.8 miljoonainen Rumania on toinen (Puolan jälkeen) suuruusjärjestyksessä, kansandemokratioiden joukossa. Sillä on runsaasti hiiltä, öljyä ja rautamalmia, joten sillä on tavattoman hyvät edellytykset teolliseen laajentumiseen.

Jos verrataan teollisen tuotannon kehitystä kapitalistisen Länsi-Euroopan ja Neuvostoliiton sekä kansandemokratioiden välillä käy ilmi, että jälleenrakennustyö taikka sotaa edeltäneen tuotannon tason ylittäminen tapahtuu paljon nopeammin Itä-Euroopassa. Huomioikaamme seuraava taulukko:

Teollisen tuotannon indeksi v. 1948

(Sotaa edeltäneen tuotannon taso — 100)

Neuvostoliitto	118
Puola	151
Tshekkoslovakia	110
Unkari	127
Rumania	
Bulgaria	167
Englanti	125
Ranska	112
Belgia	96
Hollanti	112
Luxemburg	
Länsi-Saksa	78

(Sotaa edeltäneen tuotannon taso taso merkitsee Länsi-Saksassa v. 1936 tasoa, Tshekkoslovakiassa 1937, Englannissa ja Puolassa 1938, Neuvostoliitossa 1940 tasoa jne.)

Neuvostoliitossa ja kansandemokratioiden tuotannon lisäystä voidaan kuvata voimakkaasti ja jatkuvasti kohoavalla käyrällä. Länsieurooppalaisissa maissa on tuotannon kehitys tempoilevaa ja sisältää suuria heilahteluja kuukaudesta kuukauteen.

Tätä nykyä Länsi-Euroopan voimakkain ja säännönmukaisin tuotan- Saksassa, Länsivallat, ennenkaikkea USA, työskentelevät järjestelmällisesti jälleenrakentaakseen ja vakaannuttaakseen länsi-saksalaisen kapitalismin. Satoja miljoonia dollareita syydetään Länsi-Saksaan, suodaan määrättyjä vientioikeuksia ulkomaille jne. Huolimatta kaikesta tästä näkyy myöskin Länsi-Saksassa merkkejä alkavasta patoutumisesta mm. miljoonan miehen työttömyysarmeijan muodossa.

Ylläoleva on riittävä osoittamaan, että Euroopan kasvot ovat muuttumassa ja sitäpaitsi ne ovat jo näkyvästi muuttuneet.

Prof. Wäinö Sola eroaa Oopperasta

Helsinki. — (S-S) — Tämän toimintakauden loputtua eroaa Suomalaisesta Oopperasta prof. Wäinö Sola, joka kuuluu 75-vuotiaan taidelaitoksemme tämän vuosisadan ensimmäisiin taiteilijoihin. Nykyisen v. 1919 alkaneen Suomalaisen Oopperan alkakirjoihin Wäinö Sola on piirtänyt nimensä lähtemättömästi. Jo v. 1911, kun ryhdyttiin suunnittelemaan oopperalaitoksen aikaansaamista, Wäinö Sola kuului Emmy Acten ja Aino Ackten, Oskari Merikannon, ja Edvard Fazerin rinnalla sen perustajajäseniin. Kun juuri Wäinö Sola oli siihen aikaan ainoa tenorilaulajakykymme, saatiin kotimaisen oopperan toiminta vakiinnutetuksi hänen tukemanaan. Nykyisen kilven alaisessa taidelaitoksessamme prof. Sola on kolmen vuosikymmenen aikana toiminut tuloksellisesti oopperataiteen eri haaroilla. Hän on taidokkaasti suomentanut 25 ooppera. Hän on ohjannut 60 oopperateosta ja hän on laulanut noin 110 oopperaosassa, näitten joukossa kaikki tärkeimmät tenoriosat. Taiteilijana Wäinö Sola on aina tehnyt syväluotaustyötä, hän ei ole milloinkaan tyytynyt pinnallisiin arvoihin, siksi monet hänen miltei nerollisella näkemyksellä luomansa osat, kuten esim. Leoncavallon Pajatso ja Bizet'in Carmenin Don Jose, ovat ainakin meidän oloissamme muodostuneet esikuvallisiksi. ● Jäähyväisnäytäntönsä prof. Sola pitää toukokuun alkupuolella.

Suomen lähetystön osoite on:
LEGATION OF FINLAND
CHATEAU LAURIER
Ottawa   Ontario

VAPAUDEN
Laivalipputoimisto

★

EDWIN SUKSI
Trans-Atlantic Passenger Conferencen valtuuttama asiamies

★

Edustamme melkein kaikkia johtavimpia valtamerilinjoja. Suunnitellessanne matkaa Suomeen tai muihin Europan maihin, voitte luottamuksella kääntyä puoleemme lippu- y.m. matkaa koskevissa asioissa.

★

VAPAUS STEAMSHIP TICKET AGENCY
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
P. O. Box 69   Sudbury, Ont.

Canadan ranskankieli

Quebec. — Canadassa ja Ranskassa puhutun ranskankielen suuri eroavaisuus johtuu siitä, että Ranskassa puhuttu kieli on kehittynyt ajan mukana mutta Canadassa puhuttu kieli on muuttunut perin vähän siitä 17. vuosisadan kielestä, jonka Canadaan siirtyneet siirtolaiset toivat mukanaan tähän maahan, sanoi tunnettu kirkon mies ja oppinut, isä Frederic Marie Bergounioux täällä, puhuessaan Canadian Instituten kokouksessa.

CLUB DONWAY
toimeenpanee
Musikaalisen Kevätjuhlan
Don-haalilla
957 Broadview Ave.,   Toronto 6, Toronto
SUNNUNTAINA TOUKOKUUN 8 P:NÄ
klo 4 i.p.

★ Laulua ja soittoa ★
★ Yksityisiä ja joukkoesityksiä ★

TERVETULOA!

TORONTOLAISET
TANSSIT
DON HAALILLA
Joka lauantai-iltana
Orkesterin soitolla nykyajan ja vanhanmaan tapaan
957 Broadview Ave.   Toronto, Ont.

40% ALENNUKSELLA
Pohjoismaiden suurimman kertojan
MARTIN ANDERSEN NEXÖN
OMA-ELÄMÄKERTAROMAANI
"MUISTOT"
ALENNUSHINTA $1.20
Sidottu — 335 sivua
Joka sivulla tuntee lukija suuren taiteen läsnäolon.
Tilatkaa heti, vain joitakin jäljellä.
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69   SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN, länteen, pohjoiseen ja etelään m.l. tei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301, Sudbury.

MYYTÄVÄNÄ

TROKI MYYTÄVÄNÄ TAI VAIHdetaan kesähuvilaan, kaupungin taloon tai farmiin. Vic Mikkola, 508 Byng St., Sudbury, Ont. Puhelin 3-3180. (30-3-5)

OHRAN SIEMENIÄ JA KERMASEparaattori myytävänä. Kysykää: Narcisse Vachon, Chelmsford, Ont. (30-3-5)

ENSI KERRAN POIKIVA HIEHO myytävänä. Kysykää: Hanna Salo Whitefish, Ont. (3-5)

HALUTAAN

NAINEN HALUTAAN YLEISEEN taloustyöhön, yksinkertainen keittotapa. Tulee olla lapsi rakas. Hakijan tulee esittää todistukset entisestä kokemuksesta, mainita ikä ja palkka. Hyvä koti. Kysykää: Mrs. N. Laurie, 115 Glenayr Rd., Toronto, Ont. (30-3-5)

Puuttuuko Teiltä Peppi?

jos, niin . . .

PANTAVENE

auttaa teitä saamaan takaisin vilkkautenne. Erikoisen hyvä apu vanhoille miehille. PANTAVENE on valmistettu kauroista ja sen vaikutuskyvyn aiheuttaa lipido-protein aine.

Uusi hinta $2.00 — Postitus 10c

KARI PHARMACY

PUHELIN 6-6572

187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa

KING EDWARD
PARTURILIIKE

Ammattitaitoista parturintyötä
öljy hoitoa hiuksille
EINO SMITH
JACK NICHOLSON
Sama sisäänkäytävä kuin naisten oluttupaan

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puh. 8-8824 Sudbury
Valokuvaus työtä kaikesta lajista

CITY DRUG STORE
Lääkkeitä Kauneusvälineitä
Vapaa kotiinajo
20 Elm St. E. Puh. 4-4273 Sudbury

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelimet 8-8344 ja 5-5663

PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA

- FORD & MONARCH henkilöautoja
- FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita

Harry Toivonen suomalainen myyjä

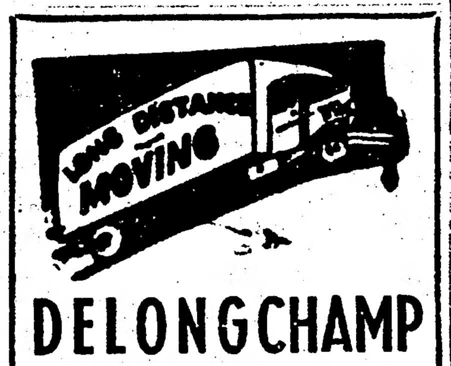

DELONGCHAMP Cartage Co. Ltd.
20 LORNE ST. PUH. 5-5611

LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.

NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

CSJ:n Sudburyn osaston kokous ensi sunnuntaina klo 1.30 ip. haalilla.

Työn Puiston komitean ja johtokunnan yhteinen kokous tänä iltana klo 7.30 ip. haalilla.

Bajadeerin täydellinen harjoitus lauluineen ja tansseineen tänään ja keskiviikkona klo 7.30. Kenraaliharjoitus perjantaina.

Alertsin johtokunnan kokous tänä iltana Finnish-haalilla klo 8.

Kokous Beaver Lakella

CSJ:n Beaver Laken osaston kokous pidetään t.k. 6 p. klo 8 ip. haalilla. Kokouksessa käsitellään kaikki edustajakokousasiat, joten kaikkien jäsenten läsnäolo on välttämätön.—Vic.

Iltama Beaver Lakella ensi lauantai-iltana

Beaver Laken naisten kerhon toimesta on CSJ:n Beaver Laken osaston haaalille järjestetty iltama ensi lauantai-illaksi. Siellä esitetään tunnin kestävä näytelmä "Oppi se on, joka maksaa." — Lopuksi tanssitaan.

Katsokaa ilmoitusta torstain lehdestä. — M.

Whitefishiläisille!

Beaver Laken naisten kerho kiittää whitefishiläisiä siitä kun luovuttivat haalinsa käytettäväksemme toukok. 14 pnä. Me saavumme silloin Whitefishin haalille suurella sakilla ja monipuolisella ohjelmalla. Toivomme tapaavamme siellä silloin kaiken Whitefishin seudun kansan. — M.

Kokous Whitefishissä

CSJ:n Whitefishin osaston kokous pidetään sunnuntaina t.k. 8 pnä klo 12.30 ip. haalilla. Kaikkia osaston jäseniä ja jäseniksi aikovia pyydetään saapumaan sillä on paljon tärkeitä asioita päätettävänä. Tärkein niistä on haalin korjaaminen tai toiseen paikkaan siirtäminen sekä kysymys toiminnan jatkamisesta. Siis kaikki ensi sunnuntaina haalille! — Sihteeri.

Soon miehiä kateissa

Kolmen kuluneen kuukauden aikana väitetään Soosta kadonneen salaperäisellä tavalla kaikkiaan kolme miestä. Viimeisin heistä on 51-vuotias Abitibin työläinen Frank Pastor, jota ei ole nähty 10 päivään.

Massey-Harris Pony-traktoreita

Nyt saatavissa koska tahansa tehtaasta välityksellämme.

Mainio traktori pienille ja keskikokoisille farmareille.

Standard Hardware
LAURI HILL, omist.
254 Hazel St. Sudbury

J. E. Lacourciere
LAWYER — LAKIMIES
JULKINEN NOTARIO
10 Elm St. E. Sudbury Phone 8-8221

Otamme vastuullemme antaa uutta eloa teidän
KUOLLEELLE RADIOLLENNE

ED'S RADIO SHOP
PUHELIN 3-1589
15 Larch St. Sudbury
Haetaan ja tuodaan kotio.

Hyvä valikoima kaikenlaisia
Rautatarpeita
★ ★ ★
Modern Hardware
PUHELIN 8-8190
70 Borgia St. Sudbury

Entinen sudburylaistyttö toimii elokuva-asioissa Sudburyssa

Viime viikon aikana saapui kaupunkiimme entinen sudburylaistyttö, mrs. Edith Beveridge, o.s. Lehto, brittiläisen A. J. Arthur Rankin elokuvavalmistamon asioissa. Hänen toimenaan on järjestää kuuluisan "Hamlet"-filmin esityksiä eri paikkakunnille ja huolehtia sen yhteydessä olevasta julkisuustyöstä y.m.

Mrs. Beveridge on kauppias Karl Lehdon vanhin tytär. Hän kävi alkeiskoulunsa Sudburyssa ja opiskeli myöhemmin Toronton yliopistossa, keskittyen etupäässä filosofiaan ja poliittiseen taloustieteeseen. Vuonna 1940 meni hän avioliittoon Harold Beveridgen kanssa, joka on tutkinut taloustiedettä ja työväenasioita ja on nyt Englannissa. Mrs. Beveridge toimi sodan aikana neljän vuoden ajan Ottawassa Wartime Information Bureaun palveluksessa. Hänellä on varmaankin paljon tuttavuuksia uudistettavanaan oltuaan poissa Sudburysta noin 6 vuoden ajan.

Metsätyöläisten protesti merimies-lakon tapauksista

Puhuen 11,000 Ontarion puutavaratyöläisen puolesta, asetti Ontarion metsätyöläisten johtaja Bruce Magnuson lauantaina lähettämässään sähkösanomassaan liittovaltion hallituksen täydelleen syylliseksi hyökkäyksen johtamiseen Canadian Seamen's Uniota vastaan. Mr. Magnuson lähetti samanlaisen sähkeen pääministerille, työministerille ja liikenneministerille Ottawaan. Sähkeissä todetaan hallituksen provosoineen omistamansa Canadian National Steamship-linjan kautta nykyisen Atlannin rannikon merimieslakon, joka on nyt saavuttanut maailmanlaajuisen merkityksen.

"Teidän äänetön suohtumisenne ulkomaalaisten meri- ja poliisivoimien käyttämiseen ulkolaisissa satamissa hyökkäykseen canadalaisia merimiehiä vastaan on canadalaisille mitä alentavinta ja halpamaista. Kun Montrealissa vangittiin merimiehiä ilmeisestikin vain siitä syystä, että kertoivat sanomalehdistön edustajille kokemuksistaan Kuuban laivastovoimien kanssa, on se vastoin demokraattisia tapoja ja kerrassaan sietämätöntä. Veronmaksajien varoilla kustannettujen poliisivoimien käyttäminen laajakantoiseen lakon murskaamiseen saattaa johtaa ainoastaan valtiovallan arvon menettämiseen. Koska teidän hallituksensa tuomiopäivään ei ole enää muuta kuin kaksi kuukautta olisi perin hyvin harkittua jos ryhtyisitte pikaisiin toimenpiteisiin edellämainitun tilanteen kääntämiseksi päinvastaiseksi. Alkää arvioiko väärin Canadan työväen kärsivällisyyttä, mikä on nyt jännitetty viimeiseen pisteeseen", varoitetaan sähkeissä.

Kaivosmies kuollut Garson-kaivannossa

Jäätyään viime perjantaina luhistuneiden kaivantoparrujen alle menetti 27-vuotias William Amer henkensä Garsonin kaivannon 1,800 jalan tasanteella ennenkuin hänet saatiin pois parrujen alta. Onnettomuus tapahtui klo 11 jälkeen illalla. Vainaja oli syntynyt Hamiltonissa, jossa hän työskenteli siihen saakka kunnes lähti metsätöihin, jonka jälkeen hän ryhtyi viime kesäkuussa kaivantotöihin. Vainajaa jäi suremaan vaimo ja kaksivuotias poika, jotka asuvat 182 Coniston Roadilla.

Amerin työtoveri 31-vuotias R. Conrad Garsonista loukkaantui samassa onnettomuudessa ja oli yli viiden tunnin ajan parrujen ja kiven alla ennenkuin hänet saatiin vapaaksi. Hänet toimitettiin viipymättä Copper Cliffin sairaalaan, jossa hänen väitetään osoittavan suotuisia toipumisen merkkejä.

Amerin väitetään olleen ensimmäinen, joka on kuollut vuosikausiin Garsonin kaivannossa tapahtuneen tapaturman johdosta. Vainaja liittyi sodan alkuaikoina Canadan asevoimiin, joista hänet vapautettiin vuonna 1945, palveltuaan mm. Ranskassa, Hollannissa ja Belgiassa.

Vanhus tavattu kuolleena rautatieltä

Maililla 63 Westreen läheisyydessä tavattiin rautatien vierestä kuolleena perjantaina 68-vuotias John Schills Westreestä. Hänen kuolemansa syy ei ole tiedossa vaikka pidetäänkin mahdollisena, että juna olisi iskenyt vanhukseen, joka olisi sen johdosta kuollut. Vainaja oli saapunut noin 40 vuotta sitten Puolasta Canadaan, työskennellen metsä- ja rautatietöissä. Hän asui viime vuosien ajat Westreessä, ollen avustusviranomaisten huollossa.

Union taxiliike

Viime viikolla solmittiin täällä Vic's Taxi Companyn ja Canadian Brotherhood of Railway Employees and Other Transport Workers-union kesken työehtosopimus vuoden ajaksi. Sopimus määrittelee, että ainoastaan union jäseniä voidaan pitää töissä. Liikkeen omistaa A. V. Whalen.

Bajadeerin esitys tapahtuu ensi sunnuntaina klo 7

Mikä on Bajadeeri? Se on eräs loistava operetti, joka esitetään ensi sunnuntai-iltana, t.k. 8 pnä Finnish-haalilla, alkaen klo 7. Se esitetään ensimmäisen kerran Sudburyn seudulla. Tämän operetin ovat kirjoittaneet J. Brammen ja A. Grummald ja musiikin on säveltänyt E. Kalman, käsittäen kaikkiaan 158 sivua nuotteja.

Tällaisen loisto-operetin esittäminen vaatii hyvin tottunutta ja taitavaa näyttelijäjoukkoa, josta syystä siihen onkin hankittu Sudburyn huomatuimmat näyttelijät, kuten saatetaan havaita tässä lehdessä julkaistusta ilmoituksesta.

Hellen Hymander esiintyy nimiosassa — herttaisena ja miellyttävänä — laulaen prinssilleen kauniita rakkauslauluja. Eräänä kohokohtana tässä operetissa on se tanssi ja laulu, joiden avulla hän lopullisesti hurmaa prinssin. Hellen itse on G. Rangerin kera suunnitellut tämän tanssin, joka varmaankin hurmaa myöskin katsomon.

Indialaisen prinssin osassa on Bill Johnson, joka esiintyy ensimmäisen kerran sudburylaisten näytelmässä. Bill on kuin luotu osaansa ja on tehnyt hyvää työtä pitkän roolinsa kanssa. Pitkistä ja vaikeista lauluista huolimatta tulee hän onnistumaan hyvin.

Oi Bajadeeri, olen lumoissa sun.
Oi Bajadeeri, sinä hurmasit mun!

Bajadeerin ja prinssin kohtaukset kauniine sooloineen ja duettoineen, tansseineen ja valsseineen, ovat varmaankin hyvin suosittuja kohtauksia. Yksistään Bajadeerin ja prinssin laulu- ja tanssiesitykset kestävät toista tuntia.

Hannes Vuori on tehnyt huolellista työtä kappaleen ohjaamisessa. Bajadeerin yksintanssia lukuunottamatta on Jack Hymander huolehtinut kaikkiaan 16 tanssin suunnittelusta ja ohjaamisesta. Jack esiintyy itse myös useissa tansseissa.

Kaikki laulut on opettanut meidän väsymätön pianistimme Helen Grenon, joka huolehtii myöskin säestyksestä esitysiltoina.

Koska esitys on monesta eri syystä aloitettava klo 7 illalla, kehoitetaan kaikkia varattujen lippujen omistajia asettumaan ajoissa paikoilleen. Ensimmäinen näytös kestää yli puolitoista tuntia. — Harrastaja.

Inco saanut kolmannen osan tuloistaan nikkelin myynneistä

Incon viime vuoden myyntien määrä oli kaikkiaan $197,021,736, josta melkein kolmas osa, eli 32.6 prosenttia saatiin nikkelin myynneistä, todettiin Incon äskettäin Torontossa pidetyssä yhtiön osakkaiden vuosikokouksessa. Erilaatuisten metallien myynneistä saadut tulot jakaantuivat viime vuoden aikana seuraavasti:

	Pros.
Nikkeli	32.60
Kupari	27.22
Valssatut metallit	29.76
Platinametallit	6.80
Kulta ja hopea	1.27
Muut metallit	2.35

Koska nikkeli on Yhdysvalloissa tuotettujen valssattujen metallien tärkein ja kallein osa, on nikkelin osuus Incon tuloissa todellisuudessa huomattavasti suurempi kuin edellämainittu 32.6 prosenttia, saattaen kohota valssatut metallit huomioon ottaen noin 50 prosenttiin.

Mies hukkui puroon

Viime perjantaina hukkui erääseen puroon Skeadin läheisyydessä 63-vuotias sudburylainen John Guillefoyle, joka oli ollut retkeilyllä parin muun sudburylaisen kanssa CNR:n varrella noin kuusi mailia itään Skeadista. Hänen katoamisensa havaittiin pian ja miehen ruumis löydettiin purosta, mutta tekohengitysyritykset epäonnistuivat. Vainaja oli asunut useita vuosia Pelastusarmeijan paikallisessa kodissa.

Olivierin Hamlet esitetään täällä ensiviikon aikana

Sunnuntaina iltapäivällä esitettiin paikallisessa Park-teatterissa eri järjestöjen ja sanomalehdistön edustajille ja opettajistolle Laurence Olivierin valmistama ja ohjaama Hamlet-filmi, jossa sir Laurence on kaiken muun lisäksi nimiosassa.

Hamlet lienee Shakespearen tuotannon syvämielisin tuote, jota kaikki suuret taiteilijat ovat pyrkineet tulkitsemaan vaihtelevalla menestyksellä. Sir Laurencen tulkinta ja ohjaus ovat mestarilliset, ikäänkuin Shakespeare olisi kirjoittanut Hamletin filmiesitystä varten. Huonosti englanninkieltä taitavaa katsojaa vaivaa tietenkin Shakespearen runokieli, jota ei ole tavallisen suomalaisen perin helppo ymmärtää. Mutta jokainen, joka on tietoinen juonesta, saattaa perin helposti seurata esitystä ja nauttia sen korkeasta taiteellisesta tasosta, joten suosittelemme lukijoillemme sen katsomista ja kuulemista kun se esitetään ensi maanantaista lähtien Park-teatterissa. Esitys kesti noin kahden ja puolen tunnin ajan ja kaikki saapuvilla olleet olivat tyytyväisiä näkemäänsä ja kuulemaansa Shakespearen runouden merkillisimmän tuotteen esitykseen. Näyttövarusteet ja puvut olivat maniot, vartavasten tätä filmiä varten suunnitellut ja valmistetut. Hamlet-filmi on mestariteos kaikessa suhteessa ja kruunaa sir Laurence Olivierin työn filmien valmistajana, ohjaajana sekä näyttelijänä.

A. J. Arthur Rankin filmituotanto on valinnut Hamletista tehokkaan aseen taistellessaan Hollywoodin filmimonopoolia vastaan ei ainoastaan tällä mantereella vaan muuallakin maailmassa. Ainoana valitettavana seikkana tässä suhteessa on korkeat sisäänpääsyhinnat, dollari iltapäivänäytäntöön ja puolitoista iltanäytäntöön. Sudburyssa ei liene koskaan ennen maksettu niin korkeita hintoja filmin näkemisestä. Hamlet on kaikesta huolimatta hintansa arvoinen.

Julkaisemme seuraavassa lehdessä Hamletin juonen pääpiirteet niitä katsojia varten, jotka eivät ole näytelmään tutustuneet tai ovat unhoittaneet sen juonen. — H. S.

Soon bussiajurit vaativat 10c korotusta

Algoma Steel Corporationin bussiajurit hylkäsivät viikon lopulla yhtiön tarjoaman kuuden sentin korotuksen tuntipalkkoihin, pysyen edelleenkin 10 sentin vaatimuksessaan. Bussiajurien unio aikoo jättää riitaisuuden sovittelulautakunnan harkittavaksi. Ajurien vaatimus oli alkujaan enemmän kuin 10 senttiä, mutta vaatimus alennettiin neuvottelujen aikana 10 senttiin siinä toivossa, että siten voitaisiin välttää Soon liikenteen pysähtyminen.

Viides postikonttori

Sudburyn viides postikonttori avataan piakkoin R. P. Coynen puodissa 854 Martindale Roadin varrella, ilmoittavat postiviranomaiset. Sudburyssa on pääpostitoimiston lisäksi entuudestaan neljä postikonttoria, joissa myydään postimerkkejä, otetaan vastaan pakettipostia ja jaetaan postitoimistoon saapunutta postia. Ne sijaitsevat Montague St., Notre Dame Ave., Regent St. ja Gatchellissa.

Viisi juustomeijeriä

Sudburyn seudun viidestä juustomeijeristä on kolme pantu käyntiin viime viikolla, yksi Noelvillessä ja toinen St. Charlesissa, jossa on kaikkiaan kolme juustomeijeriä. Nämä meijerit valmistavat Cheddar-juustoa kesän aikana, jolloin maidon tuotanto on runsaampi. Webbwoodissa on myöskin juustomeijeri, joka on osuustoiminnallinen yritys ja se on pantu hiljattain myöskin käyntiin.

— Jos tahdot oppia tuntemaan virheesi — kuuntele vihollisiasi. — Jules Sandreau.

Sanomalehden julkaisija vankeuteen MacArthurin maassa

Tokio. — Yhdysvaltalainen sotaoikeus tuomitsi lauantaina Haruo Nakamuran, Wakayaman kaupungista kotoisin olevan sanomalehtikustantajan neljäksi vuodeksi pakkotyöhön syytettynä "liittolaisten miehitysvoimien sotavankien kotiuttamisohjelman loukkaamisesta".

Nakamura leimattiin jänkkien sotilaspäämajassa kommunistiksi. Hän oli kirjoittanut julkaisemassaan lehdessä, että japanilaisten sotavankien kotiuttamisen viivytys Neuvostoliiton kontrolloimilta alueilta riippuu Japanin hallituksesta. Tästä johtui neljän vuoden tuomio.

Marshall-ohjelma supistaa yhä Canadan vientiä

Washington. — Marshallin suunnitelman hallinto on ryhtynyt toimenpiteisiin sitä varten, ettei Yhdysvalloissa tulisi ylijäämää silavasta. Se on päättänyt samalla antaa enemmän tilauksia Yhdysvaltain puutavarateollisuudelle.

Nämä molemmat toimenpiteet vaikuttavat Canadaan. Se seikka, että on päätetty ostaa Marshallin suunnitelman dollareilla enemmän silavaa Yhdysvalloissa, saattaa merkitä sitä, ettei Britannia voi ostaa Canadasta pekonia sopimuksen edellyttämää määrää. Puutavaran ostoa koskeva päätös taas saattaa supistaa Canadan puutavaran vientiä.

Marshallin suunnitelman hallinto on merkinnyt 21,000,000 dollaria sitä varten, että sillä ostetaan Yhdysvalloissa tuoretta silavaa ulkomaille toimittamista varten. Samanaikaisesti on Yhdysvaltain maatalousdepartmentti antanut luvan viedä ulkomaille 73,000,000 paunaa silavaa kesäkuun 30 päivään mennessä.

Marshallin suunnitelman hallinnon apulaisjohtaja Howard Bruce ilmoitti uudesta politiikasta, jonka mukaan yhdysvaltalaisille puutavamiehille annetaan etutila, kun ostetaan puutavaraa Marshallin suunnitelman dollareilla. Juuri sitä ennen protestoitiin, että Euroopan maat ostavat Marshallin suunnitelman dollareilla puutavaraa Canadasta. Viime vuonna lähetettiin Canadasta noin 38,000,000 dollarin arvosta puutavaraa Marshallin suunnitelman maihin.

Tulva vaatinut jo 12 ihmisuhria

Brownsville, Tex. — Tämän kaupungin alapuolella tapahtui lauantaina padonmurtuma, mikä sai aikaan sen, että Rio Grande-joen vesi tulvitti satoja eekkereitä hyvää farmimaata.

Rio Grande-joki on tulvinut jo jonkin aikaa muualla ja on tähän mennessä vaatinut 12 ihmisuhria.

Ooria on tiedossa noin 50 vuodeksi sanoi Stanley

Incon hallintoneuvoston puheenjohtaja Robert C. Stanley sanoi yhtiön äskettäin pidetyn vuosikokouksen edellä pitämässään sanomalehdistön edustajain tiedoituskonferenssissa, että Incon todetut oorivarat kestävät noin 50 vuoden ajan ja että kaivantojen syvemmillä tasanteilla ovat oorivarat erittäin lupaavia. Hän sanoi Garsonin kaivantoa syvennetyn tuhannella jalalla, kahdesta kolmeen tuhanteen jalkaan ja että kaivanto tuottaa nyt niin hyvää ooria, että siitä on muodostunut tärkeä kaivanto.

Yhtiön geologisia tutkimustöitä tehostetaan Canadassa ja kaikkialla maailmassa. Lynn Lakella ja muualla Manitobassa tehtyjen valtausten suhteen kestää vielä jokin aika ennenkuin voidaan lopullisesti todeta onko niistä saatavissa ooria riittävissä määrin kaivostöiden aloittamista varten. Muutamien viime vuosien aikoina on yhtiön toimesta tutkittu myöskin Mirandan ja Araguan maakunnissa Venezuelassa tehtyjä nikkelilöytöjä. Niidenkin suhteen on jatkettava tutkimuksia, jotta voidaan määritellä löytyykö niissä mineraaleja kannattavin määrin.

Viime vuoden aikana sijoitti yhtiö kaikkiaan noin $18,000,000 pääomat uusien laitosten rakentamiseen, joihin tarkoituksiin on kuluneiden 20 vuoden aikana sijoitettu kaikkiaan $154,000,000 pääomat. Sitä varten ei ole tarvinnut myydä uusia osakkeita muuta kuin $16.000.000 arvosta koska yhtiö on kyennyt rahoittamaan kaikkiaan $138.000.000 kertyneistä voitoistaan tai vararahastoistaan, sanoi mr. Stanley. Hän totesi yhtiön johtokunnan varanneen hiljattain yli $2.000.000 uusien asuntojen rakentamiseksi Copper Cliffiin, Levackiin, Creightoniin ja Garsoniin. Yhtiö on sitten vuoden 1943 myöntänyt yli $4,500,000 näihin tarkoituksiin.

Matkalla Torontoon

Sunnuntaina saapui Sudburyyn Kaino ja Jack Kattelus South Porcupinesta tapaamaan tuttaviaan. He ovat matkalla Torontoon, jonne he lähtevät tänään.

"ELOKUVA-AITAN" lukijat valinneet suosituimmaksi v. 1948 Suomessa esitetyistä ulkomaisista filmeistä.

J. Arthur Rank Enterprise

LAURENCE OLIVIER

esittää William Shakespearen kirj.

HAMLETIN

AINOASTAAN YHDEN VIIKON toukok. 9—14 p.

Iltasin 8.30 Keskiv. ja lauant. 2.30

PARK THEATRE

Lippuja myytävänä klo 1—6 ip. Melody musiikkikaupassa, 45 Durham S. Hinnat: Iltap. $1.00; iltasin $1.50

KAIKKI NUMEROIDUT PAIKAT

Jänkit eivät ole hävittäneet Saksan kartelleja

Washington. — Tutkintakomitea sanoi lauantaina, etteivät yhdysvaltalaiset miehitysviranomaiset ole hävittäneet yhtään ainoaa Saksan jättiläismäisistä monopoleista, vaikka laki on ollut sitä varten voimassa jo kaksi vuotta.

Tutkintakomitea on saanut selville, että vain yhdessä tapauksessa tehtiin aloite monopolin hävittämiseksi, mutta sekin jätettiin silleen. Komitea on saanut lausuntoja, etteivät miehitysviranomaiset ole noudattaneet Yhdysvaltain hallituksen politiikkaa Saksan kartellien hävittämiseksi, koska he pelkäävät sen "haittaavan Saksan elpymistä".

Komitea kumoaa kuitenkin sellaisen näkökohdan ja korostaa sitä, että demokraattinen talous vaatii noudattamaan kartellivastaista politiikkaa ja menestyy sellaisen politiikan mukaisesti. Komitea sanoo suurten trustien avustaneen Hitlerin sotaa, ja että niiden hävittäminen avustaisi rauhan turvaamista.

Presidentti Roosevelt määräsi hävittämään Hitlerin sotaa avustaneet kartellit ja Truman myöskin lupasi tukea sellaista politiikkaa, mutta mitään ei ole tehty tuon politiikan toteuttamiseksi.

Autotyöläiset kapinoivat union johtoa vastaan

Detroit. — Autotyöläisten noin 300 jäsentä teki perjantaina kapinan union johtoa vastaan ja ryhtyi luvattomasti lakkoon Motor Co:n River Rouge tehtaalla union johtajien muodostaman komitean läsnäollessa ja sen ... nöistä välittämättä.

Union johtokunta lähetti ... Fordin tehtaalle "tutkimaan, ovatko työläiset pätevillä syillä ... neet lupaa lakkoon ryhtymiseen".

Työläiset eivät välittäneet ... union johtajien pyynnöistä, ... tivät pois työstä ja sen takia ... tiin työt keskeyttämään ... tehtaan sillä osastolla työvuoron puajaksi.

Eräät työläiset repivät union ... kit vaatteistaan ja heittivät ... tialle väitellessään union johtajien komitean kanssa. Kiivas väittely ... koi heti komitean mentyä tehtaan rakennukseen, jonka työläiset ... valittaneet, että yhtiö on kiihdyttänyt työtä ja rikkonut siten työsopimusta.

— Onni, jonka mustasukkaisuus ... särkenyt, on kuin kauniit kasvot, ... ka isorokko on turmellut — ... vät rokoparpisina. — Paul Bo...

CSJ:n Sudburyn osaston Näytelmäseura esittää 3-näytöksisen loisto-operetin

"Bajadeeri"

(Eli intialainen tanssijatar)

Kirj. Julius Brammer ja Alfred Grumwald
Musiikki Emmerich Kalman

Sunnuntaina toukok. 8 p:nä klo 7 illalla

ja toisinta

Keskiviikkona toukok. 18 p:nä klo 7.30 il.

Laulut opettanut ja säestää .... Helen Grenon
Tanssit opettanut .... Jack Hymander
Odetten soolotanssin opettanut .... Gwen Ranger
Yleisohjaus .... Hans Vuori

HENKILÖT: — ESITTÄJÄT:

Radjami, Lahoren Prinssi .... Bill Johnson
Odette Darimond, operettilaulajatar .... Hellen Hymander
Napoleon St. Cloche, markiisi .... Aimo Heikkinen
Louis Filippe La Tourette, suklaatitehtailija .... Isac Toivo
Marietta, edellisen puoliso .... Rauha Mäki
Parker, eversti .... Aimo Mäki
Armand, kreivi .... Bill Salo
Fefe, nuori nainen .... Irene Vuori
Dewa Lich .... Paul Tikkanen
Trebisonde, johtaja .... Arvo Kaikkonen
Primprenette, johtaja Chaletissa .... Eino Seppälä
Cohen, tohtori, sanomalehtimies .... Leo Laine
Johnny, baarisekoittaja .... Henry Huhtanen

Intialaiset tanssijattaret .... Dolores Vuori, Paula Wood, Mili Ristimäki, Gloria York

Intialainen tanssija .... Jack Hymander

Kuorolaisia .... Irja Kivinen, Mary Coombs, Irja Korhonen, Senja Rautiainen, Martta Malminen

Näyttämöasetuksesta ja uusien kuliissien laitosta ja maalauksesta ovat huolehtineet .... John Rain, Emil Heinonen

Puvustonhoitajat .... Ida Männistö, Hilda Kauppi, Mimmi Johnson, Hilma Seppälä

Rekissööri .... Arvo Kaikkonen

Kuliissimiehet .... J. A. Seppälä, Emppu Johnson, Cristo Wiita, Rolf Niemi

Tapahtumapaikka Pariisissa Ranskassa. Ensimmäinen näytös teatterin sivuhuoneessa. Toinen näytös pariisilaisessa hotellissa prinssin huoneistossa. Kolmas näytös 3 kuukautta myöhemmin pariisilaisessa ravintolassa.

Ravintolalippuja saatavana entisistä paikoista.
Ravintolaliput 75¢

HUOM! Yleisöä pyydetään ottamaan istuimensa ennen ESIRIPUN aukeamista jokaisen näytöksen alussa.

NAUTTIKAA HALUAMASTANNE MUSIIKISTA

"Sparton" sähkögramofoonilla

★ ★ ★

"SPARTON" Sähkögramofooni — Malli 348P

60 cyclen sähkövirralle. Kirkas ja voimakas ääni. Soittaa 10 ja 12 tuuman levyjä. Helppo kuljettaa mukana.
Hinta $49.95

"SPARTON" Record Player — Malli 148-RP

Tämä levyjen soittolaite voidaan yhdistää minkä radioon hyvänsä. Puinen kaappi, päällystetty ruovikkaalla punaisella fabrikoilla. Siro ja aistikas laite radion yhteyteen.
Hinta $19.95

Lähetetään kaikkialle Canadassa, ostajan maksaessa lähetyskulut.

Vapaus Publishing Company Ltd.
100 Elm St. West Sudbury, Ontario

Lentäkää Suomeen . . .

- Matkustakaa toisten suomalaisten seurassa meidän erikoisesti suomalaisille järjestetyssä matkassa. Lähtee New Yorkista toukok. 6 päivä. Edestakainen lippu $815.40 Helsinkiin.
- Toisia lähtöaikoja meidän erikoisesti järjestetyille lentomatkoille on toukok. 29 p:nä New Yorkista ja kesäk. 16 p:nä Montrealista
- Paluu aikaa yhteen vuoteen asti.

Kaikki matkat järjestetään erikoisesti American Overseas ja Trans Canada lentolinjojen vakituisten lentojen kanssa.

KIRJOITTAKAA. SÄHKÖTTÄKÄÄ tai SOITTAKAA VIIPYMÄTTÄ

RITARI TRAVEL AGENCY
49 Cedar St. Royal pankin rakennus Sudbury, Ont.
Puhelin konttori 5-5685 — Iltasin 8-8679
Edustamme laivalinjoja, hotelleja, lentolinjoja ja huvimatkoja.